

Etelä-Savon
hyvinvointialue

Q1

**Osavuosisikatsaus
tammi-maaliskuu 2025**

Sisällysluettelo

1. Talouden tilannekuva.....	3
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne.....	3
1.2 Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne.....	5
2. Henkilöstö.....	7
2.1 Henkilöstön lukumäärät.....	7
2.2 Henkilöstökokemus.....	9
2.3 Henkilöstöedut.....	10
2.4 Työhyvinvointi.....	11
2.5 Osaamisen kehittäminen.....	12
2.6 Opiskelijoiden harjoittelu- ja työssäoppiminen sekä ohjaus.....	12
2.7 Henkilöstön saatavuus.....	13
2.8 Ostopalvelulääkärit ja -hoitohenkilöstö.....	14
2.9 Kutsurahat ja ylityökustannukset.....	14
3. Talousarvion toteutusmisennuste.....	15
3.1 Tuloslaskelman ennuste ja toteuma 1 -3/2025.....	15
3.2 Investoinnit ja rahoitus	18
4. Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet.....	21
4.1 Sosiaalipalvelut.....	21
4.2 Ikääntyneiden palvelut.....	26
4.3 Terveyspalvelut.....	31
4.4 Pelastus-jaturvallisuuspalvelut.....	36
4.5 Konsernipalvelut.....	39
5. Talouden tasaopainotustoimenpiteet.....	46

1 Talouden tilannekuva

Etelä-Savon hyvinvointialueen talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa. Osavuosikatsauksessa raportoidaan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi tuotetaan tilinpäätösennuste talousarviovuodelle. Osavuosikatsausraportti sisältää myös ennusteen vuodelle 2025 kohdistuvien tasapainotustoimenpiteiden toteutumisesta sekä raportoinnin toimialoilta talousarviossa asetetuista toiminnallisista tavoitteista.

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön talven 2024 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous on kääntynyt taantumasta lievään kasvuun alkuvuoden 2024 aikana, mutta koko vuoden osalta bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 verrattuna edellisvuoteen. Tuotantoa on eniten heikentänyt rakentamisen merkittävä väheneminen, ja tänä vuonna myös yksityinen kulutus vähenee. Vaikka Suomen viennin kasvu kiihtyy, se tapahtuu odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu hidastaa erityisesti tavaraviennin kysyntää. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun ensi vuonna. BKT:n odotetaan kasvavan 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027.

Työmarkkinoiden parantuminen siirtyy vuoteen 2025. Vuosina 2026–2027 työllisyys paranee talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee vuoden 2025 8,4 prosentista 7,4 prosenttiin vuonna 2027.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioitiin olevan 4,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024. Heikko talouden suhdanne vaikuttaa julkiseen talouteen monin tavoin, ja viime vuosien nopea inflaatio kasvattaa menoja merkittävästi vielä tänä vuonna. Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen ja hallituksen toimien myötä. Vuonna 2025 alijäämä on 3,5 prosenttia ja vuonna 2029 2,0 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejakson alussa. Tänä vuonna velkasuhde nousee yli 82 prosenttiin suhteessa BKT:hen, ja sen odotetaan kasvavan vähitellen 87 prosenttiin vuoteen 2029 mennessä. Kestävyysvajeen arvioidaan olevan 1,5 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Hyvinvointialueiden toinen toimintavuosi oli taloudellisesti edelleen vaikea, mutta kokonaisuudessaan hieman ennakoitua parempi. Alijäämää muodostui odotetun 1,4 miljardin sijasta 1,1 miljardia euroa. Toimintakulujen kasvu oli koko maan osalta 3,1 prosenttia ja Etelä-Savon hyvinvointialueella 2,8 prosenttia, joka on alle maan keski-

arvon. Nettokäyttökustannusten muutosten keskiarvo vuosien 2023 ja 2024 välillä oli koko maan osalta 2,9 % ja Etelä-Savon hyvinvointialueella 1,9 %, joka on siis huomattavasti keskiarvio parempi.

Hyvinvointialueiden pääasiallinen tulonlähde on valtion rahoitus, kun taas asiakasmaksut muodostavat huomattavasti pienemmän osan tuloista. Vuonna 2025 valtion rahoitus kasvaa merkittävästi, kun vuoden 2023 tietoihin perustuva jälkikäteistarkistus lisätään rahoitukseen. Tulevina vuosina jälkikäteistarkistuksen määrä perustuu valtion budjetissa ja menokehyksissä tehtyihin varauksiin, joiden taso laskee vuonna 2028. Jos alueiden menot kehittyvät ennustetusti, jälkikäteistarkistus olisi suurempi. Asiakasmaksuja korotettiin laajasti vuoden 2025 alusta.

Hyvinvointialueilla on edelleen merkittäviä sopeutusvaatimuksia, jotta ne pystyvät kattamaan kahden ensimmäisen vuoden aikana kertyneet alijäämät. Rahoituksen kasvu vuodelle 2025 helpottaa tilannetta hieman, mutta talouden tasapainottaminen edellyttää taloussuunnitelmiin sisällytetyissä huomattavan suurissa tasapainotustoimissa onnistumista. Erityisesti hintojen nopea kasvu ja korkeahkot palkkojen sopimuskorotukset voivat tehdä asetettujen säästötavoitteiden saavuttamisesta vaikeaa.

Hyvinvointialueilla alijäämien kattaminen vuoden 2026 loppuun näyttää epätodennäköiseltä, mutta alijäämien arvioidaan kuitenkin pienenevän. Hyvinvointialueiden taloudellisten tilanteiden vuoksi kaikki alueet Helsinkiä lukuun ottamatta täyttävät vähintään yhden kriteereistä, jotka voivat johtaa arviointimenettelyn aloittamiseen.

Taulukko: VM:n ennuste hyvinvointialueiden taloudesta. Lähde: Taloudellinen katsaus, talvi 2024.

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*
Miljardia euroa					
Myynti- ja maksutulot	5,4	5,6	5,9	6,1	6,2
Tulonsiirrot valtionhallinnolta	25,7	26,7	28,8	29,6	30,3
Muut tulot	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Kokonaistulot	31,3	32,5	35,0	35,9	36,8
Palkansaajakorvaukset ja välituotekäyttö	25,3	26,4	27,1	27,7	28,5
Sosiaalietuudet ja luontoismuotoiset etuudet	6,0	6,4	6,7	7,0	7,3
Omaisuusmenot	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Pääoman bruttomuodostus	1,5	1,3	1,1	1,1	1,1
Muut menot	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kokonaismenot	33,0	34,4	35,2	36,1	37,2
Kulutusmenot	26,0	27,4	28,0	28,8	29,7
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-)	-1,7	-1,9	-0,2	-0,2	-0,4
Perusjäämä ²	-1,5	-1,7	0,0	0,0	-0,2
Hyvinvointialueindeksi, muutos %	3,52	2,53	3,00	2,67	2,64
Hyvinvointialueiden ansiotasoindeksi, muutos %	6,0	4,7	6,7	4,4	4,1

¹ml. Helsingin sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi.

² Nettoluotonanto ilman bruttokorkomenoja.

1.2 Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne

Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne jatkuu vaikeana. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä ta-
seessa on kumulatiivista alijäämää 76,6 miljoonaa
euroa. **Osavuositarkistuksen tulosennuste on 19,1
miljoonaa euroa alijäämäinen**, joka on huomatta-
vasti talousarvion 0,4 miljoonan euron ylijäämää
heikompi.

Vuoden 2025 talousarvioon on sisällytetty yhteen-
sä 38,2 miljoonan edestä sopeutustoimia, joista
on tämä hetken arvion mukaan toteutumassa 20,9
miljoonaa, eli vain vähän yli puolet. Sopeutustoi-
mista uhkaa jäädä kokonaan toteutumatta n. 8,5
miljoonaa euroa ja seuraavalle vuodelle on siir-
tyvässä 8,8 miljoonan euron sopeutukset. Tällä
on merkittävä vaikutus talousarviota heikompaan
tulosennusteeseen. Kaikilla muilla paitsi pelas-
tus- ja turvallisuuspalveluilla uhkaa jäädä osa

sopeutustoimista toteutumatta. Heikon talousen-
nusteen vuoksi ryhdytään viranhaltijatyönä toi-
menpiteisiin, jotta alijäämää saadaan pienennet-
tyä.

20.12.2024 julkaistiin lopulliset rahoituslaskel-
mat, joissa Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoi-
tukseksi muodostui 757,6 miljoonaa euroa. Ra-
hoituksen taso nousi edellisestä vuodesta, mutta
tällä kasvulla ei ole mahdollista kattaa jo synty-
neitä alijäämiä ja lisäksi kuluvan vuoden tuloksen
arvioidaan jäävän alijäämäiseksi. Valtion rahoitus
on kasvanut edellisestä vuodesta tälle vuodel-
le n. 6,8 %, joka johtuu jälkikätestarkistuksesta.
Valtiovarainministeriön 23.9.2024 julkaiseman
painelaskelman mukaan vuoden 2025 jälkikäteis-
tarkistus perustuu alueiden raportointiin vuoden
2023 tilinpäätöstietoihin.

30.4.2025 julkaistiin valtiovarainministeriön ra-
hoituslaskelmat vuodelle 2026, jossa Etelä-Savon
hyvinvointialueen rahoitus kasvaa 4,3 miljoonaa
euroa aiempiin arvioihin verrattuna ollen 783,6,
joten suunta on parempaan päin. Vuoteen 2025
verrattuna rahoitus kasvaa 26 miljoonaa euroa.
Suurimmat muutokset rahoituksessa johtuvat
jälkikätestarkistuksen osuuden pienenemiestä
laskelmassa n. 7,7 miljoonalla, mutta sosiaali- ja
terveystoimen laskennallisen rahoituksen osuus
kasvaa n. 12,2 miljoonalla.

Samassa yhteydessä julkaistiin painelaskelmat
tuleville vuosille. Rahoituksen taso nousee myös
vuodelle 2027 n. 29,4 miljoonalla eurolla ja vuo-
delle 2028 n. 26,3 miljoonalla eurolla verrattuna
syksyllä 2024 julkaistuihin tietoihin. Niissä las-
kelmissa rahoituksen arvioitiin lähtevän laskuun
vuodesta 2027 alkaen. Päivitetyssä painelaskel-
massa rahoituksen tasossa tapahtuu notkahdus
vuonna 2028, mutta nousee jälleen vuodelle 2029.

Painelaskelma (milj. euroa)	2026	2027	2028	2029
23.9.2024	779,3	775,0	770,7	
30.4.2025	783,6	804,5	797,0	817,3
Muutos	4,3	29,4	26,3	

Painelaskelmien vertailut rahoituksen tasossa.

VUODEN 2026 HYVINVOINTIALUEIDEN RAHOITUKSEN KESKEISET MUUTOKSET

1. Rahoituslain muutokset

(annettu eduskuntaan 30.4.2025):

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) rahoitusosuus nousee 1,5 prosenttiin (aiemmin 1,0 %).
- Asukasmäärän ja palvelutarpeen mukaisia osuuksia pienennetään 0,25 prosenttiyksiköllä.
- Hyte-kertoimen laskentatapaa täsmennetään, jotta se kannustaa alueita entistä paremmin.
- Terveysten-, vanhusten- ja sosiaalihuollon kustannuspainotuksia päivitetään vastaamaan paremmin todellista tarvetta.
- Palvelutarvekertoimissa käytetään kahden edellisen vuoden tietoja (parantaa ennakoitavuutta).
- Pelastustoimen riskikertoimen laskentaa tarkennetaan muuttamalla käytettäviä tekijöitä ja painokertoimia.

2. Siirtymätasauksien leikkaukset:

- Toteutetaan julkisen talouden suunnitelmassa sovitut säästöt:
 - o 15 miljoonaa euroa vuonna 2026
 - o 20 miljoonaa euroa vuonna 2027

3. Muut tarkistukset rahoitukseen:

- Vuoden 2026 rahoitus pohjautuu valtiovarainministeriön hyvinvointialueindeksiin (kevät 2025 ennuste).
- Otetaan huomioon vuoden 2026 tehtävälainsäädännön muutokset.
- Jälkikäteistarkistus vuoden 2024 tilinpäätöstietojen (raportoitu 23.4.2025 mennessä) perusteella:
 - o Vuoden 2024 tulos oli noin -1,1 mrd. euroa (parempi kuin -1,3 mrd. euroa vuonna 2023).
 - o Tämän vuoksi vuoden 2026 rahoitukseen aiemmin lisättyä jälkikäteistarkistusta vähennetään noin 200 milj. euroa.
 - o Vähennystä pienennetään 5 %, koska rahoituslaki sisältää omavastuuosuuden.
 - o Vuoden 2026 rahoitukseen sisältyy jälkikäteistarkistusta yhteensä noin 1,3 mrd. euroa.
 - o Lopullinen tarkistus täsmentyy syksyllä 2025, kun palveluluokkakohtaiset tiedot valmistuvat.

Tämän hetken talousennusteen mukaan vuoden 2025 tulos muodostuu 19,1 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, mikäli sopeutustoimista jää toteutumatta n. 17 miljoonaa. Lisäsäästöjä on pystytty löytämään tähän mennessä n. 8,8 miljoonan edestä, mutta nekin huomioiden alijäämää uhkaa muodostua n. 10 miljoonaa. Hyvinvointialuelain mukaan valtiovarainministeriö voi harkintansa mukaan käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, mikäli kumulatiivista alijäämää ei ole saatu katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Alla esitetty kumulatiivisen alijäämän kehitys, jossa huomioitu tämän hetken 19,1 miljoonan alijäämäennuste vuodelle 2025.

Alla olevassa laskelmassa ei ole huomioitu rahoitustason muutoksia tuleville vuosille. Rahoituksen kasvu parantaa mahdollisuuksia pienentää muodostuneita alijäämiä, mutta edellyttää vähintäänkin jo päätettyjen sopeutustoimien toteutumista. Tämän vuoden osalta sopeutuksia uhkaa jäädä merkittävästi toteutumatta, joka lisää painetta tuleville vuosille.

Kumulatiivisen alijäämän arvioidut määrät taloussuunnitelmakaudella

	Tilikauden yli-/alijäämä	Kumulatiivinen alijäämä
Ennuste 2025	-19 102	-95 744
TA-esitys 2026	18 059	-77 685
TS2027 esitys	19 822	-57 863

2 Henkilöstö

2.1 Henkilöstön lukumäärät

Henkilöstön lukumäärä toimialoittain Q1							
Palvelussuhteen luonneryhmä							
Toimiala	Vuosi	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Oppilas, harjoittelija	Oppisopimus-suhteinen	Yhteensä
Sosiaalipalvelut	Q1 2023	1195	273	3		1	1 472
Sosiaalipalvelut	Q1 2024	1209	243	4		36	1 492
Sosiaalipalvelut	Q1 2025	1234	200	2	4	70	1 510
Ikääntyneiden palvelut	Q1 2023	1503	313			7	1 823
Ikääntyneiden palvelut	Q1 2024	1672	234			99	2 005
Ikääntyneiden palvelut	Q1 2025	1611	180	1		140	1 932
Terveyspalvelut	Q1 2023	2679	507	1	1	1	3 189
Terveyspalvelut	Q1 2024	2720	471	2		11	3 204
Terveyspalvelut	Q1 2025	2759	429			28	3 216
Pelastus- ja turvallisuuspalve	Q1 2023	130	9				139
Pelastus- ja turvallisuuspalve	Q1 2024	127	12				139
Pelastus- ja turvallisuuspalve	Q1 2025	127	6				133
Konsernipalvelut	Q1 2023	651	171	2		1	825
Konsernipalvelut	Q1 2024	642	105			7	754
Konsernipalvelut	Q1 2025	628	87			14	729
Koko henkilöstön lukumäärä Q3							
Palvelussuhteen luonneryhmä							
Vuosi		Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Oppilas, harjoittelija	Oppisopimus-suhteinen	Yhteensä
2023	Q1 2023	6158	1273	6	1	10	7 448
2024	Q1 2024	6370	1065	6		153	7 594
2025	Q1 2025	6359	902	3	4	252	7 520

Vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön lukumäärä Eloisan tasolla väheni hieman Q1-jaksolla. Sosiaali- ja terveyspalveluiden vakituinen henkilöstömäärä kasvoi, kun taas määräaikainen henkilöstömäärä väheni oppisopimussuhteisia lukuun ottamatta. Konsernipalveluissa sekä vakituisten että määräaikaisten määrä väheni. Pelastus- ja turvallisuustoimessa vakituisen henkilöstön määrä pysyi ennallaan, mutta määräaikaisten määrä väheni. Sopimuspalokuntalaisia oli 498.

Poissaolot kalenteripäivinä toimialoittain Q1						
Poissaolon syyryhmä						
Toimiala	Vuosi	Vuosiloma	Terveysperusteiset poissaolot	Perhevapaat	Muut vapaat	Yhteensä
Sosiaalipalvelut	Q1 2023	7 634	6 861	3 733	4 389	22 617
Sosiaalipalvelut	Q1 2024	7 986	6 408	2 218	4 659	21 271
Sosiaalipalvelut	Q1 2025	6 733	6 901	2 850	4 624	21 108
Ikääntyneiden palvelut	Q1 2023	8 766	10 823	4 337	5 548	29 474
Ikääntyneiden palvelut	Q1 2024	12 308	10 736	4 194	5 517	32 755
Ikääntyneiden palvelut	Q1 2025	11 068	12 433	4 135	5 271	32 907
Terveyspalvelut	Q1 2023	15 872	12 799	9 328	9 966	47 965
Terveyspalvelut	Q1 2024	18 267	13 104	9 280	10 291	50 942
Terveyspalvelut	Q1 2025	16 725	12 221	8 455	11 194	48 595
Pelastus- ja turvallisuuspalve	Q1 2023	669	460	67	225	1 421
Pelastus- ja turvallisuuspalve	Q1 2024	693	561	382	272	1 908
Pelastus- ja turvallisuuspalve	Q1 2025	854	302	24	401	1 581
Konsernipalvelut	Q1 2023	4 148	3 975	1 336	1 636	11 095
Konsernipalvelut	Q1 2024	4 841	3 691	942	1 411	10 885
Konsernipalvelut	Q1 2025	4 460	3 968	1 222	1 495	11 145
Poissaolot, kalenteripäivinä						
Poissaolon syyryhmä						
Vuosi	Vuosi	Vuosiloma	Terveysperusteiset poissaolot	Perhevapaat	Muut vapaat	Yhteensä
2023	Q1 2023	37089	34 918	18 801	21 764	112 572
2024	Q1 2024	44095	34 500	17 016	22 150	117 761
2025	Q1 2025	39840	35 825	16 686	22 985	115 336

Vuosilomia on pidetty Q1 jaksolla vähemmän kuin viime vuonna. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet terveys- ja pelastuspalveluissa, mutta lisääntyneet hieman muilla toimialoilla. Tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja merkittävästi. Vapaaehtoisia palkattomia säästövapaita on tammi-maaliskuussa pidetty yhteensä 432 päivää.

2.2 Henkilöstökokemus

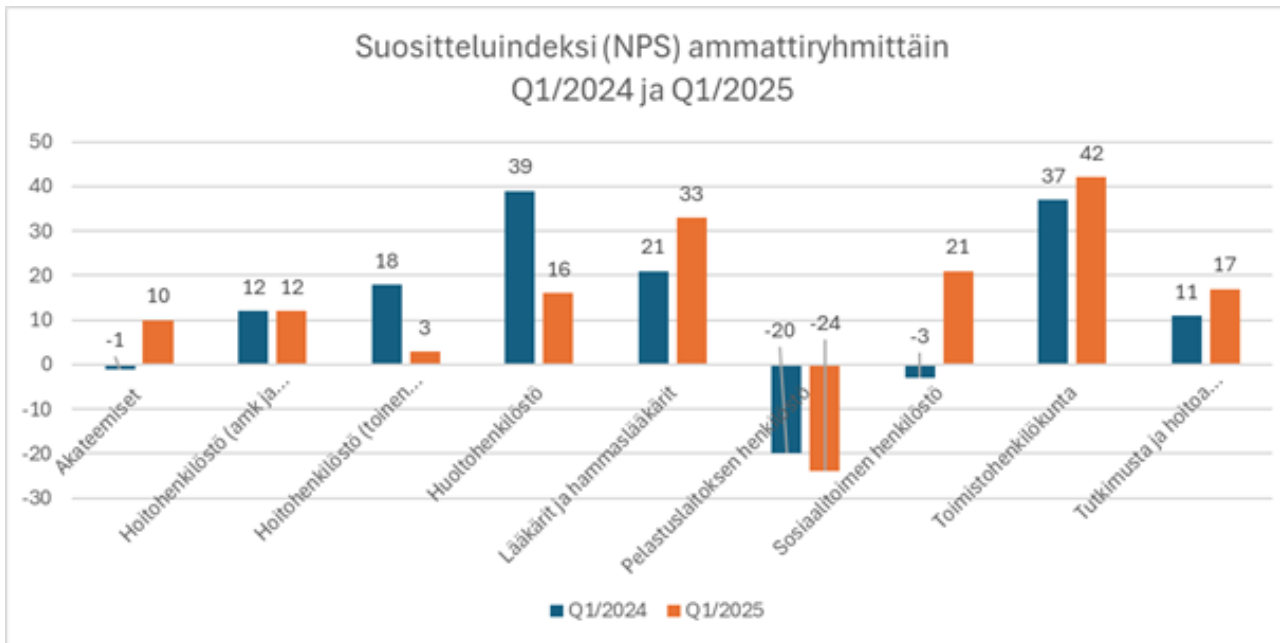
Henkilöstökokemus pysyi henkilöstöpulssikyselyn perusteella samalla tasolla kuin vuonna 2024 vastaavalla ajanjaksolla. Kysely tehtiin molempina vuosina helmikuussa. Vastaajamäärä nousi 5 % verrattuna Q1/2024 jaksoon. Suosittelemiseksi NPS pysyi lähes samalla tasolla. Loppuvuoteen verraten (Q4/2024) suosittelemiseksi oli hiukan noususuuntainen (Q4/2024: 10 → Q1/2025: 14).

Suositteluindeksi on hyvällä tasolla ja noussut edellisestä vuodesta jaksolla Q1 erityisesti toimistohenkilökunnalla (42), lääkäreillä (33) sekä sosiaalitoimen henkilöstöllä (21). Vastaajamäärä on noussut Q1 jaksolla esimerkiksi lääkäreillä, hoitohenkilöstöllä ja huoltohenkilöstöllä edellisen vuoden vastaavasta jaksosta.

Henkilöstöpulssikysely	Q1/2024	Q1/2025
Vastaajia (n)	1378 (19,2 %)	1734 (24,2 %)
Suositteluindeksi (NPS) asteikko -100-+100	15	14

Muut pulssin kysymykset asteikko 1-5		
Työtehtäväni Eloisassa sujuvat hyvin	3,8	3,9
Esihenkilöni vaikuttaa, välittää ja rohkaisee minua, jotta voin onnistua työssäni	3,8	3,8
Mielipiteitäni arvostetaan työyhteisössä	3,8	3,8
Yksikköni ilmapiiri on hyvä	3,8	3,8
Saan tehdä osaamistani vastaavia työtehtäviä ja niitä on sopivasti	3,8	3,8
Kokonaisindeksi	3,8	3,8

Suositteluindeksi (NPS)	Q1/2024	Q1/2025
Akateemiset	-1	10
Hoitohenkilöstö (amk ja opisto)	12	12
Hoitohenkilöstö (toinen aste ja kouluaste)	18	3
Huoltohenkilöstö	39	16
Lääkärit ja hammaslääkärit	21	33
Pelastuslaitoksen henkilöstö	-20	-24
Sosiaalitoimen henkilöstö	-3	21
Toimistohenkilökunta	37	42
Tutkimusta ja hoitoa avustavat	11	17

Avoimia palautteita saatiin 419 kappaletta. Moni vastaajista nosti esiin tyytyväisyytensä Eloisaan ja työhönsä. Palautteissa nousi esille selvästi myös säästötoimien aiheuttama kuormitus ja vaikutus työhyvinvointiin ja jaksamiseen sekä esimerkiksi kokemus työterveyspalvelujen suppeudesta. Johdattamisesta ja tiedonkulusta nousi sekä positiivista että kriittistä palautetta. Esihenkilötyön kehittämistä ja tukea on edistetty edelleen vuonna 2025. Esihenkilötyön 360-arviointien toimialakohtaiset arviointitulokset valmistuivat ja niitä on käyty läpi toimialoilla. Esihenkilöt ovat käyneet omia palautteitaan läpi omien esihenkilöidensä kanssa ja keskustelujen pohjalta on sovittu tavoitteita. Intro-perehdytysjärjestelmään kaikille esihenkilöille avattuja esihenkilöiden hr-perehdytyksiä on

käyty loppuun. Työtä esihenkilöiden työn tueksi ja kehittämiseksi jatketaan.

Henkilöstökokemusta mitataan kuluvana vuonna joka toinen kuukausi. Tulosten läpikäymiseen ja toimenpiteiden tekemiseen niiden pohjalta on kiinnitetty huomioita entistä säännöllisemmin esimerkiksi toimialoilla ja monissa yksiköissä. Tulosten analysointi on tällä hetkellä erityisen tärkeää tavoitteisiin pääsemiseksi. Tulosten viestintään ja analysointiin kiinnitetään entistä paremmin huomiota myös hva-tasolla. Tavoitteena on suosittelevuindeksiin reilu parantaminen viime vuoteen verrattuna.

2.3 Henkilöstöedut

Henkilöstöllä on vuonna 2025 käytössä seuraavat edut:

- Smartum (liikunta, kulttuuri, hyvinvointipalvelut) 300 euroa/hlö
- Työsuhdepyörä (tästä työnantaja maksaa hallinnointimaksun 14 eur/kk)
- Kahvit, teet, kaakaot taukutiloihin.

Työsuhdepyörän on ottanut käyttöön n. 900 henkilöä. Määrän arvioidaan lisääntyvän vuoden aikana. Smartumin kautta ostettuja palveluita on käytetty n. 785 000 eurolla. Henkilöstön kahveihin on mennyt n. 61 000 euroa. Koko vuoden osalta arvioidaan henkilöstöetuihin varattujen määrärahojen riittävän.

2.4 Työhyvinvointi

Ensimmäisen kvartaalin aikana vuonna 2025 sairauspoissaolopäivien määrä per työntekijä on keskimääräisesti 4,8 kalenteripäivää. Terveysperusteisia poissaoloja on ollut ensimmäisellä kvartaalilla 35815 kalenteripäivää. Vuonna 2024 vastaavalla ajanjaksolla sairauspoissaolopäivien määrä per työntekijä oli 4,6 kalenteripäivää.

Terveysperusteisia poissaoloja oli ensimmäisellä kvartaalilla (vuonna 2024) 34 352 kalenteripäivää. Ensimmäisellä kvartaalilla eniten poissaoloja on aiheuttanut tuki- ja liikuntaelinoireet, joihin liittyviä poissaoloja on ollut 7 895 päivää. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöihin liittyviä poissaoloja on ollut 6 671 päivää. Molemissa diagnoosiryhmissä poissaolot ovat lisääntyneet edellisen vuoden samaan ajanjaksoon verrattuna. Merkittävämpi kasvu on ollut tuki- ja liikuntaelinoireisiin liittyvissä poissaoloissa, joita on vuonna 2024 vastaavalla ajanjaksolla ollut 6 143 päivää. 53 % henkilöstöstä ei ole ollut yhtään päivää poissa työstä sairauden vuoksi ensimmäisen kvartaalin aikana. Vastaavana ajanjaksona vuonna 2024 luku oli 56 %.

Pihlajalinnan kanssa yhteistyö koetaan sujuvaksi ja toiminta tukee työkykyjohtamista. Yhteistyössä on pyritty löytämään ratkaisuja sujuvampaan yhteydenpitoon esihenkilöiden ja työterveyshuollon välillä. Tähän liittyen työkykyjohtamisen järjestelmän käyttöä on tehostettu ja monipuolistettu sekä esihenkilöiden osaamista edelleen vahvistettu.

Työterveyshuollon toiminnasta on ensimmäisen kvartaalin aikana ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus ollut 52,7 % (Kelan korvausluokan I ja II yhteenlasketuista kustannuksista). Vastavalla ajanjaksolla edellisvuonna ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus on ollut 50,1 %. Työpaikkaselvityksiä on tehty aktiivisesti. Riskien arviot ja työpaikkaselvitykseen liittyvät esitietokyselyt

toimitetaan työterveyteen pääsääntöisesti ajallaan. Suunnitelma työpaikkaselvityksistä selkeyttää ja tukee toimintaa. Varhaisen välittämisen tapauksia on ensimmäisen kvartaalin aikana ollut koko Eloisassa yhteensä 2 313 kappaletta, joista esihenkilöt ovat käsitelleet 1 731 kappaletta ja 582 kappaletta on avoinna.

Työntekijöille suositellaan täytettäväksi esitietokysely ennen varhaisen välittämisen keskustelua esihenkilön kanssa. Suurimmaksi haasteeksi työntekijät ovat kokeneet terveyden ja toimintakyvyn haasteet (57,2 %). Työn ja vapaa-ajan tasapainon haasteita on kokenut 11 % vastaajista, työn sujuvuuden haasteita 9,6 %, työyhteisön sekä työympäristön haasteita 8,2 % ja osaamiseen liittyviä haasteita 3,3 %.

Korvaavan työn käyttöä sairauspoissaolojen sijaan on työterveyshuollosta suositeltu ensimmäisen kvartaalin aikana 3314 kalenteripäivää, 131 työntekijälle. Näistä Eloisassa on voitu toteuttaa 1200 kalenteripäivää. Korvaavana työnä on toteutunut 3,35 % sairauspoissaolopäivien määrästä, kun Eloisan johtoryhmän asettama tavoite on, että 5 % sairauspoissaolopäivien määrästä toteutuu korvaavana työnä. Korvaavan työn käyttöä on saatu lisättyä, sillä vastaava prosenttiosuus vastaavalla ajanjaksolla oli 1,2 %.

2.5 Osaamisen kehittäminen

Käytyjen täydennyskoulutusten kappalemäärä nousi selvästi verrattuna edelliseen vuoteen, kun määrä yli kaksinkertaistui. Koulutuspäivien määrä per henkilötyövuosi (htv2) on myös noussut selvästi. Koulutusten kirjaamiseen on kiinnitetty aiempaa enemmän huomioita, millä on todennäköisesti vaikutusta myös.

Huomioitavaa on, että molempien vuosien Q1 jaksojen osalta luvut on otettu vain OSS-järjestelmästä eikä koulutusten määrässä ole Pelastuslaitoksen, ensihoidon eikä sopimuspälokunnan koulutusmääriä, jotka kirjataan Store-järjestelmään. Htv2-luku on otettu kumulatiivisena ajankohdalta 1.1.–31.3. ja vuonna 2025 se on 1 694,5 ja vuonna 2024 1 711,5.

Tavoitteena on, että jokainen eloislainen käy tavoitekeskustelun. Tavoitekeskusteluja on käyty Q1/2025 loppuun mennessä noin 850 keskustelua. Q1 jakson aikana käytyjen keskustelujen määrän perusteella hiukan alle puolet eloislaisista tulisi käyneeksi keskustelun vuoden 2025 aikana ja tavoitteeseen ei päästäisi, joten loppuvuonna keskustelujen käymiseen kiinnitetään huomiota.

Perehdytysjärjestelmä Intron käyttö on lisääntynyt. Q1/2025 jaksolla Intron kautta on perehtynyt useampi kuin vuotta aiemmin (Q1/2025: 268 hlö; Q1/2024:143).

Toteutunut täydennyskoulutus	Q1/2024 (mukana ei Pela ja ensihoito)	Q1/2025 (mukana ei Pela ja ensihoito)	Koko vuosi 2024 (ml. Pela ja ensihoito)
Käydyt koulutukset (kpl)	6852	14163	
Koulutuspäivät (pvä)	4860	5777	15 961
Koulutuspäivät/ htv2	2,8	3,4	2,3

2.6 Opiskelijoiden harjoittelu- ja työssäoppiminen sekä ohjaus

Eloisassa on ohjattu runsaasti amk-opiskelijoiden harjoittelujaksoja ja ammatillisen eli toisen asteen opiskelijoiden työssäoppimisen jaksoja. Tunnuslukuja sote-alan ohjatuista harjoitteluista ja työssäoppimisjaksoista saadaan puolivuositain.

Opiskelijaohjaajien osaamiseen ja ohjauksen laatuun on panostettu ja opiskelijaohjien koulutuksille on luotu uusi toteutusmalli. Opiskelijaohjauskoulutusten määrää on lisätty Q1 jakson aikana runsaasti ja osallistujien palaute on ollut hyvää.

Eloisassa järjestettiin Q1/2025 aikana yhteensä 15 opiskelijaohjaajakoulutusta amk- ja yliopisto-opiskelijoita ohjaaville ja niihin osallistui yhteensä 205 ohjaajaa (Q1/2024: 2 koulutusta). Palaute koulutuksista oli erittäin hyvää (ka. 5,23–5,38, asteikolla 1–6). Lisäksi oppilaitosten järjestämissä toisen asteen työpaikkaohjaajakoulutuksiin on osallistunut ainakin 83 henkilöä. Lisäksi on tarjottu ja käyty koulutuksia monikulttuurisuuden huomioimisesta opiskelijaohjauksessa.

2.7 Henkilöstön saatavuus

Henkilöstön saatavuus on parantunut verrattuna edellisiin vuosiin. Eloisassa on edelleen panostettu hyvän työnantajamielikuvan ja työntekijäkokemuksen luomiseen ja siinä on onnistuttu.

Vakituisen tehtävien osalta rekrytointiprosentti nousi 9 % verrattuna jaksoon Q1/2024 ja 27 % verrattuna jaksoon Q1/2023. Rekrytointiprosentilla tarkoitetaan kohtaantoa, moneenko avoinna olleeseen vakituisen tehtävään saatiin palkattua työntekijä/viranhaltija Kuntarekry-järjestelmässä auki olleen haun kautta.

Rekrytointiprosentti (palkatut suhteessa avointen tehtävien määrään/ vakituiset)	Q1/2023	Q1/2024	Q1/2025	Koko vuosi 2024
Rekrytointiprosentti (vakituiset)	50,90 %	68,90 %	78 %	64,10 %
Työpaikat/ palkattu (vakituiset, kpl)	377/192	303/209	237/185	841/540

Kokonaisuudessaan määräaikaisten ja vakituisen Kuntarekryssä auki olleiden tehtävien/virkojen määrä on pysynyt lähes samana Q1 jaksoilla vuosien 2023–2025 aikana, mutta hakemusten määrä on lisääntynyt selvästi. Palkattujen määrä suhteessa avoinna olleiden tehtävien määrään on noussut selvästi.

Avoinna olleet tehtävät				
Vakinaiset + määräaikaiset	Q1/2023	Q1 2024	Q1/2025	Koko vuosi 2024
Työpaikat (n)	555	553	558	1651
Hakemuksia (n)	1438	1889	3859	6149
Palkattu (n)	247	298	361	917

Q1/2025 aikana käytössä on ollut täyttölupamennettely kaikkiin vähintään kolme kuukautta kestäviin tehtäviin. Lisäksi tammikuun ajan esimerkiksi hoito- ja hoivatyön tehtäviä ei avattu yt-prosessin vuoksi julkiseen hakuun.

Lääkäreiden saatavuus on parantunut, joskin edelleen on erikoisaloja tai yksittäisiä kuntia tai alueita, joissa lääkäreiden saatavuudessa on enemmän haasteita. Verrattuna edelliseen vuo-

teen hoitohenkilökunnan saatavuus on parantunut huomattavasti. Eloisan omaa varahenkilöstöä on saatu kasvatettua.

Rekrytointipalkkioita on maksettu jaksolla Q1/2025 yhteensä 33 270 euroa eli selvästi vähemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna (Q1/ 2024: 208 747 euroa). Rekrytointipalkkioita on maksettu 1.10.2024 alkaen enää ainoastaan erityisen vaikeissa rekrytoinneissa.

2.8 Ostopalvelulääkärit ja -hoitohenkilöstö

Ostopalveluina ostetaan pääsääntöisesti lääkäreiden ja hoitajien työpanosta. Lääkäriyötä on ostettu useilta toimijoilta, hoitajatyötä Temporelta. Temporen kautta hoidetaan Eloisan palveluksessa olevan hoitohenkilöstön keikkailu. Tällä tavalla toimien voidaan hillitä ylityö- ja kutsurahakustannuksia. Tammi-maaliskuussa lääkäri- ja hoitajaostopalveluihin on käytetty n. 6,6 miljoonaa euroa (Q1/2024 6,1 miljoonaa euroa). Ostolääkäreiden kustannukset ovat selkeästi suuremmat kuin hoitajatyöpanoksen ostokulut. Tammi-maaliskuussa lääkäreiden työpanosta on ostettu 4,6 miljoonalla eurolla (Q1/2024 4,7 miljoonaa euroa), hoitajien työpanosta kahdella miljoonalla eurolla (Q1/2024 1,3 miljoonaa euroa).

Kustannuskehitystä kummankin ammattiryhmän osalta seurataan tarkasti. Suunta on lääkäripalveluiden ostossa selkeästi laskeva. Hoitohenkilöstön osalta ostot Temporelta ovat kasvaneet mutta kutsurahat ja ylityöt ovat vähentyneet. Eloisan tavoitteena on edelleen vähentää merkittävästi ostopalveluiden käyttöä.

Tällä hetkellä lääkäri- ja hoitohenkilöstön ostopalveluiden kustannukset ovat lisääntyneet suurin piirtein saman verran kuin kutsurahat ja ylityökustannukset ovat vähentyneet.

2.9 Kutsurahat ja ylityökustannukset

Terveyspalvelut	Q1/2024	Q1/2025
Kutsuraha	159 315,00	92 480,00
Ylityöt	503 996,59	361 153,27
Kaikki yhteensä	663 311,59	453 633,27
Sosiaalipalvelut	Q1/2024	Q1/2025
Kutsuraha	81 610,00	33 680,00
Ylityöt	141 412,54	100 051,51
Kaikki yhteensä	223 022,54	133 731,51
Ikääntyneiden palvelut	Q1/2024	Q1/2025
Kutsuraha	209 360,00	9 1240,00
Ylityöt	291 604,54	193 303,47
Kaikki yhteensä	500 964,54	284 543,47
Konsernipalvelut	Q1/2024	Q1/2025
Kutsuraha	31 595,00	22 330,00
Ylityöt	84 662,89	65 896,31
Kaikki yhteensä	116 257,89	88 226,31
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	Q1/2024	Q1/2025
Hälytysraha	40 820,04	33 118,72
Kutsuraha	6 510,00	9 470,00
Varallaolo	82 457,72	73 334,98
Ylityöt	36 834,14	23 237,87
Kaikki yhteensä	166 621,9	139 161,57

Tavoitteena on ollut vähentää kutsurahoista ja ylityöistä johtuvia kustannuksia. Kuluvan vuoden osalta ollaan tavoitteen mukaisessa suunnassa, edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna em. kustannukset ovat lähes 600 000 euroa pienemmät (sisältää pelastustoimen varallaolo).

3 Talousarvion toteutusmisennuste

3.1 Tuloslaskelman ennuste ja toteuma 1 –3/2025

Hyvinvointialueen tuloslaskelmamuotoinen ennuste on muodostettu kokoamalla palvelualue- ja toimialakohtaiset talousarvion toteutusmisennusteet koko organisaation tasoisiksi ennusteeksi. Ennuste on laadittu ennen kaikkea vuoden 2024 tilinpäätösarvoihin, tammi-maaliskuun ja osittain myös huhtikuun kirjanpidon toteumaan sekä toimialoilla tiedossa oleviin taloudellisiin ja toiminnallisiin poikkeamiin perustuen.

Myyntituottojen ennuste on 66,3 miljoonaa euroa eli 5,3 miljoonaa euroa alle talousarvion. Suurin poikkeama on sosiaalipalvelujen toimialalla, n. 3,6 miljoonaa euroa. Tämä johtuu Vaalijalan myyntituottojen vähenemisestä. Maksutuottojen 63,5 miljoonan euron ennuste ylittää talousarvion noin 3,0 miljoonalla eurolla, josta terveystalouden osuus on n. 4,4 miljoonaa euroa. Myös tukien ja avustusten arvioidaan ylittävän talousarvion 1,4 miljoonalla eurolla ja muiden toimintatulojen arvioidaan ylittävän 0,76 miljoonalla eurolla.

Toimintatulojen kokonaismääräksi ennustetaan noin 157,6 miljoonaa euroa, joka n. 100 000 euroa alle talousarvion. Sosiaalipalveluiden toimialan arvioidaan alittavan tulotavoitteen n. 3,6 mil-

joonalla ja ikääntyneiden palvelujen vajaalla 0,8 miljoonalla eurolla. Terveystalouden tulojen arvioidaan ylittävän kokonaisuudessaan n. 1,6 miljoonalla. Konsernipalveluissa tulojen arvioidaan ylittävän n. 2,5 miljoonalla eurolla, mutta tästä merkittävä osa on syksyn 2024 tulvan aiheuttamien vahinkojen korjauksista saatavat vakuutusyhtiön maksamat korvaukset. Korvauksia on haettu toteutuneita kuluja vastaan.

Talousarviopoikkeamia ennustetaan myös toimintamenoihin. Kokonaisuudessaan toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 19,5 miljoonalla eurolla, joka tarkoittaa yhteensä 911,8 miljoonan euron toimintakuluennustetta. Henkilöstömenojen arvioitu yhteissumma 460,7 miljoonaa euroa alittaa talousarvion noin 6,3 miljoonalla, mutta palvelujen ostojen ennustetaan ylittävän n. 20,2 miljoonalla eurolla. Palvelujen ostoissa suurin ylitysriski, 11,3 miljoonaa, kohdistuu terveystalouteen. Aineiden ja tarvikkeiden arvioidaan ylittävän 3,1 miljoonalla. Avustusten ylitykseksi arvioidaan 0,7 miljoonaa ja muiden toimintakulujen ylitykseksi 1,75 miljoonaa. Menoihin kohdistuu merkittäviä sopeutustoimia, joten niidenkin toteutuminen on välttämätöntä kulujen hillitsemiseksi.

Toimintamenoennusteiden arvioidaan ylittävän talousarvion kaikilla toimialoilla. Sosiaalipalveluissa ylitysriski on 6,9 miljoonaa, ikääntyneiden palveluissa 1,2 miljoonaa, terveystalouden palveluissa 6,5 miljoonaa, pelastus- ja turvallisuuspalveluissa 0,95 miljoonaa ja konsernipalveluissa 4,1 miljoonaa euroa.

Toimintatulojen toteutuessa lähes talousarvion mukaisesti ja toimintamenojen ylittyessä 19,5 miljoonalla eurolla, muodostuu toimintakatteen -754,2 miljoonaa, joka on 19,6 miljoonaa euroa talousarviolukua heikompi.

Rahoitustulojen ja -menojen sekä poistojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Näin ollen osavuositarkastuksen tulosten ennuste osoittaa noin 19,1 miljoonan euron alijäämää, joka on noin 19,5 miljoonaa euroa talousarviota heikompi. Jotta tulosten ennuste saadaan lähemmäksi alkuperäistä talousarviota, on ryhdytty viranhaltijatyönä etsimään säästökohteita, jotka eivät vaadi poliittista päätöksentekoa. Näitä keinoja ovat esimerkiksi lomarahajärjestelyjen ja säästövapaiden suositteluhenkilöstölle, palveluostojen kriittinen tarkastelu, kuten myös aine-, tarvike- ja tavarahankinnoissa.

SÄÄSTÖKOhteita on tiliryhmittäin saatu
kartoitettua toimialoittain seuraavasti:

TOIMENPIDE	SOPA	IKÄ	TEPA	PELA	KOPA	YHTEENSÄ
Tulojen lisäys	0	700 000	680 000	0	500	1 380 500
Henkilöstökulut	701 142	476 402	1 209 792	10 341	41 363	2 439 040
Palvelujen ostot	427 000	100 000	1 400 000	350 000	538 788	2 815 788
Aineet ja tarvik- keet	20 000	200 000	50 000	250 000	350 000	870 000
Muut kulut	1 700	200 000	0	50 000	995 000	1 246 700
Yhteensä	1 149 842	1 676 402	3 339 792	660 341	1 925 651	8 752 028

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kumulatiivista alijäämää on yhteensä 76,6 miljoonaa euroa. Mikäli talousarviovuosi 2025 toteutuisi ennusteen mukaisesti, olisi kumulatiivisen alijäämän määrä vuoden 2025 tilinpäätöksessä yhteensä 95,7 miljoonaa euroa. Hyvinvointialuelain 115.2 §:n mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Näin ollen alijäämät tulisi arviointimenettelyn välttämiseksi saada katettua viimeistään vuoden 2026 tilinpäätöksessä.

Vuoden 2025 talousarvioon sisällytetty yhteensä 38,2 miljoonan euron edestä sopeuttamistoimenpiteitä. Kuluvaan vuoden talousennusteen parantamiseksi sopeutustoimien on toteuduttava, mutta haasteita liittyy esimerkiksi tulojen lisäämiseen sekä ostopalvelukustannusten pienentämiseen. Sopeutustoimista uhkaa jäädä kokonaan toteutumatta n. 8,5 miljoonaa euroa ja seuraavalle vuodelle on siirtymässä 8,8 miljoonan euron sopeutukset.

Tarkemmat toimialakohtaiset talousennusteet on esitetty raportin kappaleessa 4.

Etelä-Savon hyvinvointialue (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1-3/2025	Ennuste 2025	Poikkeama, ennuste vs TA	Ennuste vs TP2024, %
Myyntituotot	69 628	71 579	16 527	66 249	-5 330	-4,9 %
Maksutuotot	57 154	60 466	15 424	63 542	3 077	11,2 %
Tuet ja avustukset	23 739	14 819	2 383	16 229	1 410	-31,6 %
Muut toimintatulot	12 088	10 827	2 872	11 585	757	-4,2 %
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	162 609	157 691	37 207	157 605	-86	-3,1 %
Palkat ja palkkiot	-353 210	-381 410	-84 854	-374 919	6 490	6,1 %
Eläkekulut	-73 364	-72 931	-17 653	-75 058	-2 128	2,3 %
Muut henkilösivukulut	-9 061	-12 691	-2 521	-10 770	1 922	18,9 %
Henkilösivukulut yhteensä	-82 425	-85 622	-20 174	-85 828	-206	4,1 %
Henkilöstömenot yhteensä	-435 636	-467 031	-105 028	-460 747	6 284	5,8 %
Palvelujen ostot yhteensä	-344 998	-311 975	-83 897	-332 165	-20 190	-3,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-60 046	-57 840	-14 690	-60 984	-3 143	1,6 %
Avustukset	-20 215	-19 573	-4 555	-20 297	-724	0,4 %
Muut toimintakulut	-37 019	-35 894	-8 339	-37 645	-1 751	1,7 %
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-897 913	-892 313	-216 508	-911 837	-19 524	1,6 %
TOIMINTAKATE	-735 304	-734 622	-179 301	-754 232	-19 610	2,6 %
Valtion rahoitus	709 564	757 084	189 409	757 084	0	6,7 %
Rahoitustulot- ja menot yhteensä	-2 180	-3 900	-478	-3 900	0	78,9 %
VUOSIKATE	-27 920	18 562	9 631	-1 048	-19 610	-96,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-14 771	-18 500	-3 526	-18 500	0	25,2 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	-42 690	62	6 105	-19 548	-19 610	-54,2 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	446	339	0	446	107	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-42 244	401	6 105	-19 102	-19 503	-54,8 %

3.2 Investoinnit ja rahoitus

Etelä-Savon hyvinvointialue on toteuttanut investointeja maltillisesti vuosina 2023 ja 2024. Etelä-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt vuosien 2024–2027 investointisuunnitelman 21.2.2024 § 8. Vuoden 2025 Investointisuunnitelman päivystarpeiden johdosta aluehallitus päätti 26.8.2024 § 182 hakea muutosta hyvinvointialueen vuoden 2025 lainanottovaltuuteen. Vuosina 2023 ja 2024 on toimittu vuodelle 2023 myönnetyllä lainanottovaltuudella, joka oli noin 102,4 miljoonaa euroa, ja josta ns. sidottua lainanottovaltuutta eli syksyllä 2023 hyväksytyssä investointisuunnitelmassa käytettäväksi suunniteltua valtuutta oli noin 99,95 miljoonaa euroa. Lisälainanottovaltuutta on haettu vuodelle 2025 yhteensä 15,8 miljoonaa euroa, mutta valtiovarainministeriön 28.11.2024 toimittaman päätösehdotuksen mukaan lainanottovaltuutta myönnetään, mikäli hyvinvointialue päivittää laatimansa tasapainotusohjelman, joka varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn ja mahdollisuuden järjestää lakisääteiset palvelut.

Vuoden 2025 talousarvion valmisteluhetkellä lainanottovaltuuden muuttamisesta ei ollut vielä saatu päätöstä, joten talousarviokäsittelyn yhteydessä investointisuunnitelma oli hyväksyttävä voimassa olevan valtuuden mukaisena. Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Hyvinvointialue toimitti päivitetyn tasapainotusohjelman valtiovarainministeriölle aikataulun mukaisesti 15.1.2025 mennessä. Hyvinvointialue sai valtiovarainministeriöltä sopeutusohjelman täydennyspyynnön 30.1.2025, jossa valtiovarainministeriö edellytti hyvinvointialuetta täydentämään talouden tasapainotusohjelmaa täsmentämällä vuosien 2027–2028 sopeutustoimia sisällöllisesti sekä arvioimaan tulevien vuosien kustannuskehityksen riskejä. Viranhaltijatyönä laadittavat lisäselvitykset tuli toimittaa valtiovarainministeriöön 17.3.2025 mennessä.

Vuoden 2025 uuden lainanottovaltuuden loppulos selvisi vasta 17.3.2025 jälkeen eli 19.3., joten vuoden 2025 investointisuunnitelma valmisteltiin vanhan, vuoden 2023 lainanottovaltuuden pohjalta. Tämän osalta investointisuunnitelma on päivitetty kokonaisuudessaan ja investointisuunnitelmasta on jätetty pois investoinnit, jotka eivät ole tällä hetkellä tarkoituksenmukaisia. Investointeihin päivityksen jälkeen suunnitelmissa käyttää enintään 14,4 miljoonaa euroa. Tämä summa sisältää sellaiset investoinnit, joiden valmistelu on käynnistetty vuosina 2023–2024. Investointeja vastaaviin sopimuksiin on sidottu 12 miljoonaa euroa. Investointisuunnitelmaan sisältyy n. 800 000 investointiavustuksia. Vuoden 2025 lainanottovaltuuteen sisältyvät investoinnit viedään aluevaltuustolle päätettäväksi toukokuussa 2025. investointisuunnitelman päivitys. Yksityiskohtainen hankelistaus investointisuunnitelmasta on liitteessä 1.

Aluevaltuusto päätti investointisuunnitelman ja rahoituslaskelman päivittämisestä 11.3.2025 § 14. Tämän suunnitelman toteumatiedot sekä toteumaennuste raportoidaan tämän osavuositarkastuksen yhteydessä, koska uudesta lainanottovaltuudesta ei ollut valtiovarainministeriön päätöstä tiedossa riittävän ajoissa, jotta se olisi voitu samassa yhteydessä päivittää.

Hyvinvointialuelain 115.3 §:n mukaan hyvinvointialue voi ottaa investointejaan varten pitkäaikaista lainaa valtioneuvoston myöntämään lainanottovaltuuteen perustuen. Valtioneuvoston Etelä-Savon hyvinvointialueelle vuodelle 2023 vahvistama lainanottovaltuus on 102,4 miljoonaa euroa, joka on käytettävissä investointisuunnitelman sisältämiin useampivuotisiin hankkeisiin myös seuraavina vuosina. Vuosina 2023 ja 2024 ei nostettu lainkaan pitkäaikaista lainaa, mutta vuodelle 2025 pitkäaikaista lainaa esitetään nostettavaksi enintään 10 miljoonaa euroa vanhan lainanottovaltuuden puitteissa. Vuodelle 2025 myönnetty uusi lainanottovaltuus aiheuttaa uuden päivitystarpeen sekä investointisuunnitelmalle että rahoituslaskelmalle, joka on aluevaltuuston päätettävänä toukokuussa 2025.

Vuoden 2025 investointien arvioidaan toteutuvan suunnitellusti eli 15,1 miljoonan edestä. Raken-
nusten osuus investoinneista on 3,5 miljoonaa,
joka muodostuu pääosin Mikkelin sairaalan
P-, Q- ja T-osien peruskorjauksesta (1,7 miljoonaa
euroa) ja sekä Savonlinnan sairaalan B-osan ve-
sikaton korjauksesta sekä E-osan lämmönvaihti-
mien uusimisesta.

Erilaisiin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelas-
tustoimen laite- ja kalustohankintoihin käytetään
5,2 miljoonaa euroa. Pelastustoimen suurimmat
hankinnat ovat puomitikasauto sekä raivausauto.
Sote-hankinnoissa merkittävimpiä summiltaan
ovat angiolaite 670 000 euroa ja ensihoidon ajo-
neuvot 750 000 euroa. ICT-hankintoihin sisältyy
suuri määrä erilaisia infra- ja sote-järjestelmiä
sekä tietoaaltaan hankinnan valmistelu (500 000).
Laajakantoisissa investoinneissa on takana asi-
akas- ja potilastietojärjestelmän kilpailutus. In-
vestointeja vastaavissa sopimuksissa vertailu
suunniteltuun lukuun ei ole järkevää, koska suun-
nitelmassa tulee olla koko vuokrakauden kustan-
nus samassa.

Investointisuunnitelma 2025 (1 000 €)	2025	Toteuma Q1	Ennuste
Pysyvät vastaavat	15 144	1 906	15 144
Rakennukset	3 474	1 163	3 474
Sosiaali- ja terveydenhuolto	3 474	1 163	3 474
Pelastustoimi			
Laite- ja kalustohankinnat	5 280	274	5 280
Sosiaali- ja terveydenhuolto	3 592	57	3 592
Pelastustoimi	1 688	217	1 688
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	2 890	469	2 890
Sosiaali- ja terveydenhuolto	2 890	469	2 890
Pelastustoimi			
Laajakantoiset investoinnit	3 500		3 500
Sosiaali- ja terveydenhuolto	3 500		3 500
Pelastustoimi			
Investointituet	779		779
Sosiaali- ja terveystoimi	100		100
Pelastustoimi	679		679
Investointeja vastaavat sopimukset	12 052		12 052
Rakennukset	9 640		9 640
Sosiaali- ja terveydenhuolto	9 640		9 640
Pelastustoimi			
Laite- ja kalustohankinnat	2 412		2 412
Sosiaali- ja terveydenhuolto	2 412		2 412
Pelastustoimi			
Yhteensä	26 418		26 418

Vuodelle 2025 pitkäaikaista lainaa esitetään nostettavaksi enintään 10 miljoonaa euroa vanhan lainanottovaltuuden puitteissa. Päivitetty rahoituslaskelma käsitellään toukokuussa aluevaltuustossa investointisuunnitelman päivityksen yhteydessä.

Oikealla ennusteen mukaan päivitetty rahoituslaskelma.

Tuhansina euroina	TA 2025	Päivitetty rahla 3/2025
<i>TALOUSARVION RAHOITUSOSA</i>		
Toiminnan rahavirta	18 562	18 562
Vuosikate	18 562	18 562
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
Investointien rahavirta	-36 393	-14 365
Investointimenot	-36 393	-15 144
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	779
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-17 831	4 197
Rahoituksen rahavirta	33 348	-3 822
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	22 571	-3 822
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	36 393	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 822	-13 822
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset		
Vaikutus maksuvalmiuteen	4 740	375

4 Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet

4.1 Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalvelujen toimialan talousarvion 31.3.2025 toteumatilannetta arvioidaan suhteessa talousarvioon, vuoden 2024 toteumaan sekä tiedossa olevaan kustannuskehitykseen eri palvelualueilla vuoden 2025 aikana. Tilanne on sosiaalipalveluissa erittäin haasteellinen. Ensimmäinen kvartaali ei vielä pitävästi ennusta tilinpäätöstä siten että toteuman perusteella voitaisiin ennustaa kustannusten tasainen toteuma. Ennuste on laadittu analysoiden toimialan toteuma tilitasoisesti palvelualueittain. Vammaispalveluiden ulkohyvinvointialuemyynnin väheneminen on huomioitu tuloennusteessa.

Sosiaalipalveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1-3 2025	Ennuste
Myyntitulot	44 963	46 614	11 319	42 989
Maksutulot	3 476	3 605	610	2 783
Tuet ja avustukset	7 025	2 570	709	3 347
Muut toimintatulot	1 790	1 589	402	1 680
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	57 254	54 379	13 040	50 798
Palkat ja palkkiot	-64 366	-65 738	-15 479	-67 899
Eläkekulut	-14 999	-14 245	-3 614	-14 493
Muut henkilösivukulut	-1 899	-2 190	-492	-2 319
Henkilöstömenot yhteensä	-81 264	-82 173	-19 585	-84 711
Palvelujen ostot yhteensä	-79 188	-69 519	-18 615	-73 472
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 087	-2 251	-397	-1 956
Avustukset	-12 934	-12 683	-3 046	-13 372
Muut toimintamenot	-466	-484	-146	-462
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-175 939	-167 110	-41 790	-173 972
TOIMINTAKATE	-118 685	-112 731	-28 749	-123 174

LAPSIPERHEPALVELUT

Lapsiperhepalveluissa kehittämistoimenpiteet ovat keskittyneet erityisesti perheiden varhaisen tuen vahvistamiseen ja palveluiden saatavuuden parantamiseen. Tavoitteena on tukea perheitä arjen haasteissa ja edistää lasten hyvinvointia niin, että lastensuojelupalveluiden tarve vähenee. Monialaista yhteistyötä on edistetty arvoverkkoajattelun mukaisesti erityisesti lastensuojelun sekä lasten ja nuorten terveystalouden kanssa. Alkuvuoden aikana on suunniteltu 05/2025 käynnistettävää eteläsavolaisten 1-vuotiaiden lasten neuvola- ja sosiaalipalveluiden yhteisvastaanottoa. Digitaalisten palveluiden käyttöönottoa on edistetty, mikä mahdollistaa perheiden monipuolisemman tukemisen. Lapsiperheiden asiakasohjausta on kehitetty ja palveluohjaus on aloittamassa toimintansa. Lapsiperheen kotipalvelun, perhetyön ja ammatillisen tukihenkilötoiminnan kilpailutus saatiin valmiiksi 03/2025. Lapsiperhepalveluiden talous on toteutunut suunnitellusti alkuvuoden aikana. Palvelujen, aineiden ja tavarojen ostoja on edellistä vuotta vähemmän.

ULKOISET ERÄT (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1-3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	61	22	0	22
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-9 480	-9 878	-2 271	-9 689
Toimintakate	-9 419	-9 856	-2 271	-9 667

LASTENSUOJELU

ULKOISET ERÄT	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	5 694	1 643	399	3 141
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-40 731	-38 066	-9 654	-38 703
Toimintakate	-35 037	-36 423	-9 255	-35 561

Lastensuojelun palvelualueen tilanne on haasteellinen. Kehittämistoimenpiteitä on viety suunnitelmallisesti eteenpäin lastensuojelun kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja vähentämiseksi. Lastensuojelussa ja lapsiperhepalveluissa on tehty yhteistä kehittämistyötä, jotta perheet ja lapset saisivat tarvitsemaansa tukea ja apua mahdollisimman varhain ja matalalla kynnyksellä. Tavoitteena on lastensuojelun asiakasmäärän vähentyminen. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi on luotu lastensuojelussa esimerkiksi uudenlaista yhteistyörakennetta lastensuojelun ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden toimijoiden kanssa lasten ja perheiden arkeen kokeilemalla vaikuttavia menetelmiä yhteisasiakkuuksissa vanhemmuuden arviointiin ja vanhemmuuden tuen työhön. Myös uuteen tulevaan lastensuojelulaitokseen on luotu uutta toimintamallia yhdessä mieri palveluiden kanssa. Sijaishuollon digipeli sijoitetun lapsen palautteen antamiseksi sähköisen sovelluksen avulla on otettu käyttöön. Sijaishuollossa on kehitetty myös sijaishuollon aikaista tukityötä sijoitusten

keston lyhentämiseksi ja lapsen kotiinpaluun mahdollistamiseksi. Perhehoitoa ja perhehoidon tuen kokonaisuutta on kehitetty, jotta perhehoidon osuus sijaishuollossa kasvaa, perhehoitajat saavat riittävästi tukea ja lastensuojelussa saadaan rekrytoitua ja valmennettua lisää perhehoitajia.

Lastensuojelun tuloja arvioidaan kertyvän talousarvioon varattua enemmän noin 1,5 miljoonaa euroa. Tämä johtuu muiden hyvinvointialueiden sijaishuollon korvausvastuun lisääntymisestä n. 0,3 miljoonalla eurolla. Lisäksi 1,2 miljoonaa euroa kertyy lisää tulojen KEHA-korvauksista. Korvaukset muodostuvat lastensuojelun erityiskustannuksista. Toimintamenojen osuutta on kasvattanut tilapäisen suojelun statuksella olevien ukrainalaisten kotikuntaan muuttaneiden määrä.

Lastensuojelun menot arvioidaan ylittyvän tällä hetkellä noin 0,7 miljoonaa euroa talousarvioon varattuun määrärahaan verrattuna eli toimintamenot yhteensä 38,7 miljoonaa. Tämä on 2 miljoonaa euroa vähemmän verrattuna viime vuoden tilinpäätökseen. Lastensuojelussa tehtiin vuonna 2023 67 uutta huostaanottoa ja vuonna 2024 57 uutta huostaanottoa. Alkuvuoden aikana on tehty 16 uutta huostaanottoa. Huostaanottoja on voitu lopettaa ensimmäisen kolmanneksen aikana kaksi. Lastensuojelussa on avohuollon asiakasmäärä kasvanut, yhteensä 635 lasta. Lastensuojelun avohuoltoon lasten tulisi ohjautua riittävän ajoissa, jotta riittävällä avohuollon tukitoimilla saataisiin aikaiseksi muutos lapsen kasvuolosuhteisiin.

AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT

ULKOISET ERÄT (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	2 380	2 495	1 159	3 335
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 369	-12 114	-2 446	-11 874
Toimintakate	-5 989	-9 619	-1 287	-8 539

Aikuisten sosiaalipalveluiden toimintatulot ovat suurimmaksi osaksi valtion korvauksia, jotka koskevat turvakotipalvelun tuottamista sekä maahanmuuttajien KEHA-korvauksia. KEHA-korvauksia saadaan kotoutumislain määritettyjen henkilöiden kustannuksiin. Korvaukset muodostuvat laskennallisista korvauksista, toimeentulotuen kustannuksista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksista. Erityiskustannukset laskutetaan sen toimialan toimesta, mihin kulut ja niihin haettavat KEHA-keskuksen korvaukset kohdentuvat. Toimintamenoihin ja niiden perusteella haettaviin korvauksiin vaikuttaa tilapäisen suojelun statuksella olevien ukrainalaisten kotikuntaan muuttaneiden määrä, oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden määrä sekä alueen kuntien päätökset kiintiöpakolaisten vastaanotosta. KEHA-korvauksia saadaan vuonna 2025 budjetoitua enemmän juuri kotoutumislain määrittämien henkilöiden laskennallisten korvausten osalta (muutos 1.1.2025 alkaen).

Kuntouttavan työtoiminnan palvelujentuottajien määrä on vähentynyt vuodesta 2024 dynaamisen kilpailutuksen alkamisen myötä. Palveluntuottajilta edellytettävät tiedot perustuvat hankintalakiin sekä tarjouspyynnössä vuonna 2024 määritettyihin kriteereihin. Ostopalveluna hankittavan palvelun vähentyessä on omaa palvelutuotantoa lisätty ja lisätään kevään aikana Mikkelissä. Samalla on selvitetty, onko hyvinvointialueen omia toimitiloja käytettävissä kuntouttavan työtoiminnan käyttöön. Kuntouttavan työtoiminnasta haetaan KEHA-korvaukset toteutuneiden toimintapäivien mukaan.

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen asiakasmäärässä ja myönnettyissä etuuksissa ei ole havaittavissa merkittävää muutosta verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan KELA:n myöntämien etuuksien muutoksista huolimatta. Sen sijaan neuvonnan ja ohjauksen tarve on kasvanut, ja 1.1.2025 voimaan tulleet KELAn asu-

mistuen muutokset ovat vaikuttaneet asiakkaiden elämään merkittävästi. Omistusasuntojen myynti on hankalaa eikä pieniä, edullisia KELAn asumistuen edellyttämiä vuokra-asuntoja ole juurikaan saatavissa. Maakunnan vuokra-asuntojen vuokrataso on monin osin niin korkea, etteivät ne täytä KELA:n asumistuessa huomioitavia asumiskustannuksia.

VAMMAISPALVELU JA VAALIJALAN OSAAMISKESKUS

ULKOISET ERÄT (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	48 238	50 219	11 482	44 299
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-113 434	-107 053	- 27 418	-113 707
Toimintakate	-65 196	-56 833	-15 936	-69 407

Uusi vammaispalvelulaki on tullut voimaan 1.1.2025 ja lakia on alettu soveltaa sen jälkeen tulleisiin vammaispalveluhakemuksiin. Uuden lain mukaisten palvelujen kysyntä ja taloudellinen vaikutus on vielä epäselvää, mutta määrärahoja ei ole varattu riittävästi. Henkilökohtaisen avun oman toiminnan vahvistaminen ja toimintamallin yhtenäistäminen koko hyvinvointialueella jatkuu aikaisemman palvelutuotantosuosittelun mukaisesti. Avopalveluissa on kilpailutettu henkilökohtaisen avun, erityisen osallisuuden tuen ja päivätoiminnan palvelut. Avopalvelujen menoihin on varattu määrärahaa n. 3,6 miljoonaa euroa (11 %) vuoden 2024 tilinpäätöstä vähemmän eivätkä kustannukset pääsääntöisesti subjektiivisiin oikeuksiin perustuvissa palveluissa laske. Varatut määrärahat näyttäisivät ylittävän n. 4,0 miljoonaa euroa. Ylityshukka kohdistuu pääasiassa liikkumisen tuen palvelujen ostoihin.

Asumispalveluissa on vuoden alun aikana kilpailutettu kaikki ostopalvelusopimukset ja uudet sopimukset tulevat voimaan 1.4.2025. Sopimuksen myötä tulevat hinnankorotukset vaikuttavat tällä hetkellä maltillisille. Asumispalvelujen tuotantopaselvitys on käynnistynyt yhteistyössä Tamoran kanssa. Myös asumispalvelujen ja perhehoidon tulosalueella menoarvio 2025 on vuoden 2024 tilinpäätöstä 1,6 miljoonaa pienempi. Menot näyttäisivät ylittävän n. 2,5 miljoonaa euroa ja myös tuloja näyttäisi kertyvän n. 750 000 euroa arvioitua enemmän.

Vammaispalvelujen vaativien erityispalvelujen prosesseja on alettu järjestämään vastaamaan uutta vammaislainsäädäntöä. Ulkohyvinvointialueiden kanssa solmittavan horisontaalisen yhteistyön sopimuksen pohja on valmistunut alkuvuonna ja tavoitteena on sopimuksen solmiminen

kaikkien Vaalijalan palveluja käyttävien hyvinvointialueiden kanssa elokuun loppuun mennessä. Vaativien erityispalvelujen talouden osalta suurin haaste on liian suuriksi arvioitujen toimintatuotot. Tuotot näyttäivät jäävän 6,6 miljoonaa euroa alle talousarvion.

4.2 Ikääntyneiden palvelut

Toimintatuloja ennakoidaan kertyvän noin 1,2–2 miljoonaa euroa arvioitua vähemmän kotihoidossa, mikäli alkuvuoden toteuman mukaan mennään loppuvuosi. Asumispalveluissa palveluverkon keventäminen ja tiivistäminen vaikuttaa tuottoihin, mm. 40-paikkainen yksikkö poistui palvelurakenteesta vuonna 2024, vaikutus n. 440 000 euroa (vuokrat ja asiakasmaksut).

Henkilöstömitoitusta asumisessa seurataan päivittäin, jotta lain edellyttämässä mitoituksessa pysytään ja kotihoidossa seurataan asiakkaiden palvelusuunnitelman tunteja ja miten vastataan niihin.

Palvelujen ostoissa on iso riski, n. 1–1,5 miljoonaa euroa, etenkin Temporen käytössä (sijaisten käyttö), määrärahat käytetty lähes kokonaan ensimmäisen Q1 aikana, (TP 2024 oli 4 miljoonaa euroa, ja TA 2025 vain käytössä 1,5 miljoonaa euroa). Kotihoidossa Temporen käytössä suurin riski, asiakasmäärät kasvaneet. Asumispalveluissa on myös ostopalveluissa ja palvelusetelimäärärahoissa n. 600 000 euron riski johtuen asiakasmäärän kasvusta.

Talousarviossa ei ole huomioitu mm. autojen varakuutusmaksujen siirtymistä kotihoitoon (kustan-

nus noin 50 000 euroa) eikä pysäköintikorttien maksuihin ollut määrärahavaarausta (vuosikustannus noin 14 000 euroa).

Tilanteessa Q1 tulojen arvioidaan alittuvan ja menojen ylittyvän, joten kokonaisuutena toimintakateen arvioidaan ylittyvän noin 2 miljoonaa euroa. Ikääntyneiden palvelujen piirissä on noin 12 000 asiakasta eri palveluissa.

Ikääntyneiden palveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Myyntitulot	2 201	3 295	518	2 931
Maksutulot	30 481	32 130	7 532	31 630
Tuet ja avustukset	1 998	1 438	1 292	1 539
Muut toimintatulot	4 698	4 925	1 256	4 925
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	39 378	41 788	10 597	41 025
Palkat ja palkkiot	-80 996	-86 240	-19 285	-86 240
Eläkekulut	-16 934	-17 002	-4 085	-17 002
Muut henkilösivukulut	-2 047	-2 814	-566	-2 814
Henkilöstömenot yhteensä	-99 976	-106 055	-23 936	-106 055
Palvelujen ostot yhteensä	-79 615	-75 678	-18 772	-76 880
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 523	-1 721	-273	-1 651
Avustukset	-6 630	-6 338	-1 386	-6 338
Muut toimintamenot	-864	-1 081	-304	-1 122
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-188 609	-190 874	-44 671	-192 047
TOIMINTAKATE	-149 231	-149 086	-34 075	-151 023

ARJEN TUKI- JA ETÄPALVELUT

ULKOISET ERÄT (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	5 436	6 677	2 083	5 477
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-32 955	-31 946	-7 334	-32 311
Toimintakate	-27 519	-25 269	-5 251	-26 834

Toimintatuotot ovat kokonaisuutena n. 15 % suuremmat verrattuna edellisvuoden ensimmäiseen vuosineljännekseen. Toteuma reilut 2 miljoonaa euroa on 31,2 % budjetoidusta, mutta siihen vaikuttaa Valtiokonttorin veteraanien palveluiden järjestämiseksi maksama avustus, mikä on kertaluontoinen. Toimintatuottojen kasvuun vaikuttaa myös lisääntyneet asiakasmaksutuotot, mitkä ovat kasvaneet n. 36 % verrattuna edellisvuoden ensimmäiseen vuosineljännekseen. Talousarviossa arvioituihin tuottoihin on huomioitu mukaan turva- ja etäpalveluiden asiakasmaksutuotot, mitkä kuitenkin jätetään kotihoidon tuotoiksi, koska näitä tuottoja ei saada ohjautumaan suoraan järjestelmistä halutulla tavalla ja pyritään välttämään ylimääräistä manuaalista työtä. Tuottojen odotetaan tämän takia jäävän noin 1,2 miljoonaa euroa alle talousarvion, jolloin tuottojen ennustetaan kokonaisuudessaan olevan n. 5,5 miljoonaa euroa tälle vuodelle.

Toimintamenot ovat kokonaisuutena n. 9,3 % pienemmät verrattuna edellisvuoden ensimmäiseen vuosineljännekseen. Toteuma 7,3 miljoonaa euroa on 23 % budjetoidusta. Toimintamenojen laskuun vaikuttaa suurimmaksi osaksi henkilöstömenojen n. 9 % lasku verrattuna edellisvuoden samaan ajankohtaan. Osana säästötoimenpiteitä arjen tuki- ja etäpalveluista vähennettiin 9 htv:tä. Palveluiden ostot 2,6 miljoonaa euroa kokonaisuutena ovat kuitenkin hieman edellisvuoden samaa ajankohtaa suuremmat n. 4,9 %. Avustusmenot 1,3 miljoonaa euroa puolestaan ovat n. 28,3 % edellisvuoden samaa ajankohtaa pienemmät.

Omaishoidon osalta asiakasmäärä on pysynyt suunnilleen samana, ollen ensimmäisen kvartaalin aikana keskimäärin 778 omaishoidettavaa kuukausitasolla, mikä on 48 omaishoidettavaa vähemmän, kun edellisvuoden ensimmäisen kvartaalin aikana. Omaishoidon tuen 6,3 miljoonaa euroa määrärahasta on käytetty 1,3 miljoonaa euroa.

KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUT

ULKOISET ERÄT (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	8 145	9 516	2 033	9 518
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-44 048	-45 169	-10 888	-45 977
Toimintakate	-35 903	-35 653	-8 855	-36 459

Kotiin annettavat palvelut alue sisältää kotihoi-
don ja kotisairaanhoidon palveluihin liittyvän
oman toiminnan ja siihen liittyvät kustannukset,
palvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn
kotihoitoon palvelun.

Talousarviossa suunniteltu noin 1,2 miljoonan
euron suuruinen turva- ja etäpalvelujen asia-
kasmaksutuottojen siirto Kotiin annettavista
palveluista Arjen tuki- ja etäpalveluihin jätetään
toteuttamatta järjestelmäteknisistä syistä. Myyn-
ti- ja maksutuotot ovat ennusteen mukaan toteu-
tumassa 2025 talousarviovalmistelussa arvioitua
n. 1,4 miljoonaa euroa vähäisempänä. Maaliskuun
loppuun mennessä tuottoja on kertynyt n. 2 mil-
joonaa euroa ja tasaisella toteumalla vuoden lop-
puun mennessä tuloja kertyisi n. 8 miljoonaa eu-
roa. Talousarvioissa ennakoitu tuloja kertyvän 9,5
miljoonaa euroa. Alitusta selittää asiakasmaksu-
tuottojen toteutuminen ennakoitua vähäisempänä
(21,2 %). Muita myyntituottoja mm. ateriapalvelui-

den myynti on toteutunut talousarviossa ennakoitua suurempana (32,1 %). Myyntituottoja on kertynyt myös muiden hyvinvointialueiden asiakkaille tuotetuista palveluista n. 0,1 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulujen toteuma kolmen kuukauden toteumassa 23,8 % (9,5 miljoonaa euroa). Talousarviossa pysyminen edellyttää tarkkaa seurantaa henkilöstömenojen osalta seuraavien kvartaalien osalta.

Palvelujen ostojen määräraha on ylittynyt Q1:ssä
Palvelujen ostojen määräraha on ylittynyt ennakoidusta 0,4 miljoonaa euroa. Ostopalvelut tilikoh-
taan tiliöityvät muiden palveluiden ostojen lisäksi
myös kotihoitoon kilpailutetut ostopalvelut, joita
käytetään kotihoitoon henkilöstövajaustilanteissa.
Ostopalveluja on käytetty aiempaa vähemmän ja
Temporen sijaisia arvioitua enemmän ensimmäi-
sen kvartaalin aikana. Ostojen määrärahan ylitys
johtuu Temporen arvioitua suuremmasta käytös-

tä ensimmäisten kolmen kuukauden osalta. Yli-
tystä selittää myös vuoden 2024 lopun Temporen
laskujen kirjautuminen kuluvaan vuoden kustan-
nuksiin. Varahenkilöstö ei riittänyt alkuvuodesta
täyttämään kaikkia kotihoitoon sijaisuuksia, joten
henkilöstön poissaoloissa käytettiin sijaistuksiin
Temporen ostoja.

Talousarviossa 2025 ei ole huomioitu autojen va-
kuutusmaksujen siirtymistä kotihoitoon kustan-
nuksiin, jonka vuoksi vakuutusmaksuissa on yli-
tystä.

Luottotappioita toimintatuotoista on toteutunut
32,2 % ja edellyttää seuraavien kvartaalien osalta
seurantaa ja reagointia erääntyvien asiakaslasku-
jen osalta.

ASUMISPALVELUT

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	24 810	24 374	6 192	24 960
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-104 306	-105 866	-24 741	-105 866
Toimintakate	-79 496	-81 492	-18 549	-80 906

Asumispalvelut alue sisältää asumispalveluihin liittyvän oman toiminnan sekä asumispalvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn asumispalvelun.

Eloisan oman asumispalvelun paikat ovat tehokkaassa käytössä. Yhteisöllisessä asumisessa asiakasmäärä on tasaisesti kasvanut, olleen tarkastelujaksolla n. 240. Myös jaksohoidon kysyntä ja tarve on ollut selvästi suurempaa viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Palvelurakenne kevenee siis suunnitelmallisesti. Palvelukeskusten keskimääräinen kuormitus on n. 90 %, joten asiakkaiden sijoittamisprosessiin ja nopeuteen tulee vielä kiinnittää huomiota yhdessä palveluohjauksen kanssa. Asiakaspaikkojen tyhjäkäyntiä toisaalta jonkin verran lisäävät joissakin yksiköissä asiakashuoneremontit, joiden ajaksi asiakkaiden sijoittelua on jouduttu korjausten ajaksi rajoittamaan (Mäntylä, Pietarinpirtti).

Asumispalvelujen ostopalvelu- ja palvelusetelmäärärahoissa on noin 600 000 euron ylitysriski tämänhetkisellä asiakasmäärällä arvioituna. Asiakasmäärät ostopalvelu- ja palvelusetelipalvelussa vaihtelevat asiakastarpeen ja oman palvelutuotannon vapautuvien paikkojen mukaan. Riski määrärahojen ylitykseen kasvaa, mikäli asumispalvelujen asiakasmäärä edelleen kasvaa.

Palveluseteleiden ja ostopalvelujen suhde muuttuu johtuen päättyneistä palvelusopimuksista yksityisten palveluntuottajien kanssa. Vastaavasti aiemmin palvelusetelillä toimineita palveluntuottajia on siirtynyt ostopalvelusopimuksen piiriin.

GERIATRINEN OSASTOPALVELU

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	987	1 221	289	1 071
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 300	-7 893	-1 708	-7 893
Toimintakate	-6 312	-6 672	-1 419	-6 822

Geriatrinen osastopalvelu sisälsi alkuvuonna 2025 kolme terveydenhuoltolain alaista geriatrista arviointiosastoa ja yhden sosiaalihuoltolain alaisen lyhytaikaisyksikön. Maaliskuun 2025 loppupuolella Kerimäen lyhytaikaisyksikkö muutti Savonlinnan keskussairaalan tiloihin ja muuttui terveydenhuoltolain alaiseksi geriatriseksi arviointiosastoksi nostaen geriatristen arviointiosastojen määrän neljään koko Eloisan alueella. Kerimäen muutos valtuuston päätöksen jälkeen toteutui maaliskuun 2025 lopussa eli viivästyi alun perin suunnitellusta vaikuttaen sopeuttamistoimiin.

Toimintatuottoja kertynyt noin 33 000 euroa enemmän kuin vuonna 2024 vastaavana aikana. Tasaisella toteumalla toimintatuottoja pitäisi olla maaliskuun loppuun mennessä noin 300 000 euroa eli kertymän pitäisi olla noin 100 000 euroa/kuukaudessa. Toteuma tällä hetkellä noin 289 000 euroa. Riskinä maksutuottojen kertymi-

seen loppuvuonna huomioitava mahdollinen maksukattojentäytyminen. Riskituottojen alittumiseen 150 000 euroa.

Henkilöstökuluissa kasvua noin 4,3 % verrattuna vuoden 2024 vastaavaan aikaan. Toteuma 1 543 000 euroa. Kasvu johtuu muun muassa virkalääkäreiden palkkauksesta. Henkilöstökulujen arvioidaan pysyvän budjetissa. Palvelujen ostot 104 000 euroa (27 %). Palvelujen ostojen arvioidaan ylittävän, riski 70 000 euroa. Temporen käyttö kasvanut alkuvuonna, johtuen muun muassa A influenssasta kahdella osastolla alkuvuoden aikana. Palvelujen ostoja odotetaan lisäävän myös kesän suunnitellut lääkäripalvelujen ostot, joihin ei ole TA25 pystytty varautumaan. Toimintamenojen arvioidaan pysyvän talousarviossa kokonaisuutena.

4.3 Terveyspalvelut

Terveyspalvelujen toimialan toimintatulojen en-
nustetaan toteutuvan talousarviota paremmin
noin 1,6 miljoonalla eurolla. Tämä johtuu sai-
raalapalveluiden merkittävästä tulojen kasvusta
(12 %) talousarvioon verrattuna. Sairaalapalve-
luissa tulojen kasvua vauhdittavat asiakasmak-
sujen korotusten lisäksi hyvänä jatkunut ulko-
hyvinvointialuemyynti. Muiden palvelualueiden
toimintatulot toteutuvat lähellä talousarviota.

Henkilöstömenot alittavat talousarvion ennus-
teen mukaan noin 8,4 miljoonalla eurolla. Palve-
lujen ostot ylittävät talousarvion 11,3 miljoonalla
eurolla. Talousarvioon on tehty 16 miljoonan eu-
ron leikkaus ostopalveluihin edelliseen vuoteen
verrattuna. Palvelujen ostojen ylitys kohdistuu
sairaalapalveluihin. Tämän lisäksi aineet, tar-
vikkeet ja tavarat -kustannuksiin kohdentuu 3
miljoonan euron ylityssennuste. Toimintamenot
ylittävät talousarvion kokonaisuudessaan noin
6,5 miljoonaa euroa.

Diagnostiset ja tukipalvelut, sotekeskuspalve-
lut ja akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippu-
vuuspalvelut palvelualueiden toimintakatteiden
ennustetaan olevan talousarviota parempia. Pal-
velualueista sairaalapalveluiden toimintakattee-
seen kohdistuu merkittävä noin 11,8 miljoonan
euron ylitys. Suurin yksittäinen syy ylitykselle

on sopeutustoimien viivästynyt toimeenpano
päättöksen teon siirtymisen johdosta. Toimialalla
tehdään kaikki tarvittavat toimenpiteet tulojen li-
säyksestä kulujen hillitsemiseen, että pääsemme
talousarvioon. Ensimmäisen vuosineljänneksen
ennusteen perusteella terveyspalvelujen toimi-
alan toimintakate olisi 4,9 miljoonaa euroa talous-
arviota heikompi.

Terveyspalveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)		TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Myyntitulot		20 097	19 845	3 727	16 928
Maksutulot		23 197	24 730	7 282	29 129
Tuet ja avustukset		3 494	3 889	131	3 886
Muut toimintatulot		580	720	190	822
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ		47 368	49 185	11 331	50 766
Palkat ja palkkiot		-169 188	-187 649	-40 926	-179 339
Eläkekulut		-33 775	-34 081	-8 149	-35 802
Muut henkilösivukulut		-4 178	-6 241	-1 196	-4 429
Henkilöstömenot yhteensä		-207 141	-227 970	-50 271	-219 569
Palvelujen ostot yhteensä		-124 673	-108 719	-30 217	-120 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-43 804	-41 122	-11 161	-44 643
Avustukset		-199	-26	-20	-78
Muut toimintamenot		-3 500	-4 035	-991	-3 994
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ		-379 317	-381 872	-92 659	-388 332
TOIMINTAKATE		-331 949	-332 687	-81 328	-337 567

SAIRAALAPALVELUT

ULKOISET ERÄT (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	20 382	20 330	5 693	22 772
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-171 890	-162 595	-43 123	-176 844
Toimintakate	-151 508	-142 266	-37 430	-154 071

Sairaalapalveluiden palvelualueella talousarviossa toimintatuotot ovat sekä myynti- että maksutuottojen osalta alkuvuonna toteutuneet suunnitellusti, vaikka tuottotavoite olikin kova. Kesäsupistus ja Savonlinnan sairaalan muutos tulevat kuitenkin hieman vaikuttamaan tuottoihin loppuvuoden aikana. Sen sijaan toimintamenoissa on ylityksiä, jotka vaativat tarkempaa seuranta ja puuttumista. Tämänhetkisen arvion mukaan toimintamenot ovat ylittymässä jopa 5–10 miljoonaa euroa, mutta ennusteeseen liittyy kuitenkin yksittäisiä epävarmuustekijöitä (mm. potilasvahinkovastuuvakuutuksen osalta). Henkilöstökulujen osalta tilanne on hallinnassa, mutta suurin ylitys on alkuvuoden perusteella tulossa erityisesti palvelujen ostoon, johon tuki kohdistui talousarviossa myös suurin pudotus vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna (67–54 miljoonaa euroa).

Alkuvuoden osalta talousarvion ylitys on tullut erityisesti vuodeosastohoitoon ja polikliiniseen hoitoon muilla hyvinvointialueilla. Tähän on haasteellista vaikuttaa: omista yksiköistä tehdyt läheteet vaikkapa Pohjois-Savon hyvinvointialueelle ovat vähentyneet, mutta muulta tehdyt ja KYS:n sisäiset läheteet ovat lisääntyneet johtaen KYS:ssä hoidettujen potilaiden määrän lievään nousuun. Alkuvuoden perusteella yli 1 miljoonan euron ostot ovat toteutuneet potilaiden valinnanvapauden myötä ja tämä vaatii tarkempaa puuttumista. Synnyttäjiä pyritään saamaan enemmän Eloisan alueelle maksuttomuuskokeilun myötä. Potilasvahinkovastuuvakuutuksen kulu on budjetoitua suurempi, ja tähänkin on vaikea vaikuttaa, ja tämä voi myös muuttua äkillisesti. Ostopalvelut ovat ylittymässä suunnitellusta ja niiden karsimista täytyy nopeuttaa suunnitellusta. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat hieman ylittymässä, ja tätä seurataan aktiivisesti, joskin mm. leikkaustoiminnan kesäsupistus tulee korjaamaan tilannetta.

DIAGNOSTISET TUKIPALVELUT

Palvelualueen talouden toteuma kokonaisuutena alittaa talousarviossa budjetoidun. Toimintatuotot ovat kertyneet edellisvuotta hitaammin. Henkilöstökulut alittavat budjetin, tähän keskeisimpänä syynä avoimena olevat toimet mm. lääkehuollossa. Palveluiden ostot ylittävät ajankohtaan nähden arvioidun, sekä viime vuoden verrokkijakson toteuman. Suurin ylitys tässä tiliryhmässä on ostopalveluissa ja laitteiden korjauspalveluissa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat on lähes talousarvion mukaisessa tilanteessa, mutta ylittää hieman budjetoidun. Suurin tiliryhmä on henkilöstökulut, ja siellä olevan alituksen johdosta koko palvelualueen talouden toteuma on alle ajankohdan mukaisen tilanteen.

ULKOISET ERÄT (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	939	1 115	119	931
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-31 385	-33 894	-7 235	-31 741
Toimintakate	-30 447	-32 780	-7 116	-30 810

SOTEKESKUSPALVELUT

Palvelualueen toimintatuottoja on kertynyt arvioitua vähemmän. Toimintakulut alittavat talousarvion.

Suun terveydenhuollossa asiakasmaksujen kertymä on kasvanut asiakasmaksujen korotuksista ja käyntimäärien lisääntymisestä johtuen. Hammaslääkärrien erilliskorvaukset ovat ylittyneet, joskin vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kaikkiaan suun terveydenhuollon henkilöstökustannukset ovat talousarvion mukaiset. Ostopalvelut ovat vähentyneet. Kokonaisuutena suun terveydenhuolto pysyy talousarviossa.

Avoterveydenhuollon toimintatuotot eivät ole kertyneet talousarvion mukaisesti, mutta toimintakulut alittavat talousarvion. Avoterveydenhuoltoa on haastanut alkuvuoden aikana tietotekniset häiriöt, jotka johtavat ostopalveluiden lisäostoihin ja lisäostojen sekä vakinaisen henkilökunnan tehotomaan käyttöön. Laboratorioostot ovat edelleen suunnitelmallisesti vähentyneet. Samoin aine-, tavara- ja tarvikeostot. Hoitotarvikkeiden kulut ylittävät talousarvion ja sen johdosta on ryhdytty lisätoimenpiteisiin kustannusten hillitsemiseksi. Lasten ja nuorten palveluissa toimintatuottoja on kertynyt yli talousarvion ja toimintakulut ovat talousarviota pienemmät. Lääkärityövoimaa on ollut suunniteltua vähemmän, mutta toiminta on pysynyt vakaana.

ULKOISET ERÄT (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	10 672	10 818	2 487	10 789
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-91 717	-95 910	-21 764	-91 195
Toimintakate	-81 045	-85 092	-19 278	-80 406

Kuntoutuksessa pysytään talousarviossa, vaikka toimintatuottoja ei ole kertynyt talousarvion mukaisesti. Toimintatuottojen ennustetaan tasoittuvan vuoden edetessä. Toimintamenot alittavat talousarvion, mutta tämänkin ennustetaan tasoittuvan vuoden edetessä.

Digitaalisten palvelujen tulosaluetta on haastanut sopeutustoimenpiteinä tehdyt chat- ja digilääkäripalvelujen aukioloaikamuutokset aiheuttaen ruuhkaa. Samoin lukuisat tietojärjestelmiin liittyvät katkokset ja hitaudet ovat vaikeuttaneet toimintaa. Pieksämäen siirtyminen LC-tietojärjestelmään on aiheuttanut lisätyötä kontaktissa tapahtuvan tiedonsiirron vuoksi. Yhteydensaanti ja hoidontarpeenarvio on lailla tiukasti säänneltyä,

joten toimintaa on jouduttu varmistamaan työvoiman ostona Temporen kautta ja ylityönä, jonka takia henkilöstökustannukset ylittyvät, mutta kokonaisuutena digitaaliset palvelut pysyvät talousarviossa.

AKUUTTIPALVELUT, MIELENTERVEYS- JA RIIPPUVUUSPALVELUT

Palvelualueen toimintatuotot laahaavat jäljessä. Tavoitteena on saada toimintatuotot talousarvion mukaiseksi kuluvan vuoden aikana.

Koko palvelualueen toimintakulut ovat tässä vaiheessa talousarvion mukaiset. Palvelualueella on kuitenkin useita taloudellisia riskejä, kuten esimerkiksi ostopalvelut sekä aineet, tavarat ja tarvikkeet.

Tulosalueista erityisesti akuuttipalveluissa on menojen osalta ylityspainetta. Ostopalvelukustannuksissa riskiä aiheuttavat erityisesti Savonlinnan päivystyksen lääkäriostokustannukset, mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa taas asu- mispalvelukustannukset.

Savonlinnan päivystyksen toiminnallinen muutos tapahtui 1.3.2025. Tämä muutos tarkoittaa sitä, että Savonlinnan päivystyksessä on 1 lääkäri vähemmän yöaikaan eli klo 22–08 välisenä aikana.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa astuu 1.5.2025 voimaan terapiatakuulaki. Laki tuo velvoitteen alle 23-vuotiaiden hoitoon pääsyyn ja hoitoon pääsyn seurantaan. Terapiatakuu muuttaa mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen avohoidon toimintaa ja tuo lisää lyhytterapeuttisia menetelmiä jo olemassa olevien menetelmien

ULKOISET ERÄT (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	15 375	16 922	3 033	16 273
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-84 324	-89 472	-20 537	-88 551
Toimintakate	-68 949	-72 549	-17 504	-72 279

rinnalle. Osaamisen kehittämisessä keskitytään tänä vuonna henkilöstön kouluttamiseen terapiatakuun vaatimiin menetelmiin. Terapiatakuun toteuttaminen edellyttää huolellista arviointia ja tätä tukemaan on otettu käyttöön Lasten Navi aikaisemmin jo käyttöön otettujen Nuorten Navin ja Terapianavigaattorin rinnalle.

4.4 Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Myyntitulot	46	7	1	7
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	108	0	15	112
Muut toimintatulot	88	51	0	51
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	242	58	16	170
Palkat ja palkkiot	-8 833	-7 923	-2 002	-8 718
Eläkekulut	-1 733	-1 478	-386	-1 715
Muut henkilösivukulut	-218	-288	-58	-272
Henkilöstömenot yhteensä	-10 785	-9 689	-2 447	-10 705
Palvelujen ostot yhteensä	-1 958	-2 187	-560	-2 180
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-737	-809	-123	-779
Avustukset	-258	-275	-112	-258
Muut toimintamenot	-835	-954	-217	-941
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-14 573	-13 915	-3 459	-14 863
TOIMINTAKATE	-14 331	-13 857	-3 443	-14 693

Hyvinvointialueen pelastus- ja turvallisuuspalveluiden talousarvioon liittyy epävarmuutta ensimmäisen vuosineljänneksen perusteella, erityisesti sopeuttamistavoitteiden toteutumisen suhteen. Talousarviopäätökset ja palvelutasopäätökset tehtiin joulukuussa 2024, ja toteutus alkoi vuoden 2025 puolella. Pelastustoiminnan henkilöstömitoitusta muokattiin helmikuun lopulla, ja muutokset jatkuvat koko vuoden 2025 ajan. Henkilöstömuutosten hitauden takia laskennallinen 13 HTV:n vähennys ei näytä toteutuvan kokonaan

vuoden 2025 aikana. Käyttötalouteen tullaan tekemään tiukennuksia aineisiin ja tarvikkeisiin, palvelujen ostoon ja muihin kuluihin, mikä tulee pienentämään toimintamenojen ylityspainetta 297 000 euroon. Näitä toimenpiteitä ei ole viety ennusteeseen vaan raportoidaan erikseen osavuositarkastuksessa kohdassa 3.1.

Kesän jälkeen selviää, miten pelastustoimen henkilöstöorganisaation pienennys on edistynyt ja miten muut säästöt ovat toteutuneet. Epävar-

muus on aiheuttanut haasteita talousarvion toteuttamisessa ja vaatii jatkuvaa seurantaa sekä sopeuttamistoimenpiteiden arviointia. Pelastustoiminnan ja turvallisuuspalveluiden budjetti on pysynyt tiukassa valvonnassa, ja sopeuttamistoimenpiteitä on tehty, vaikka henkilöstömuutosten hitaus on tuonut haasteita. Talousarvion toteutuminen vaatii jatkuvaa seurantaa ja tilannearvioita, jotta säästötavoitteet saavutetaan ja ylityspaineet minimoidaan.

PELASTUSTOIMINNAN PALVELUT

Pelastustoiminnan resursseihin kohdistuu noin 11 henkilötövuoden vähennys ja se näkyy palvelutoiminnassa. Henkilöstökulujen säästöt laa- haavat vielä, koska niitä päästiin käytännössä totuttamaan helmikuun loppupuolella. Kesän jäl- keen pystytään henkilöstökuluja arvioimaan tar- kemmin. Lisäksi talousarvion ylistyspaineita on hillitty pelastustoimintaan kohdistuvilla muiden menojen, aineiden ja tarvikkeiden ja palveluosto- jen avulla. Käytännössä varusteita eikä kalustoa juurikaan uusita. Poikkeuksen tekevät pakolliset työturvallisuuden varmistamiseksi tehtävät han- kinnat. Samalla pyritään hillitsemään kustan- nuksia käyttämällä resursseja mahdollisimman viisaasti. Lisäksi on huomioitava, että pelastus- toimen henkilöstöä on käytetty joustavasti myös

ensihoidon vahvuusvajeiden paikkaamiseen, joka on hillinnyt ensihoidon ylityökustannuksia ja toi- saalta varmistanut palvelun saatavuutta äkillisis- tä ja yllättävistä poissaoloista huolimatta.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	146	17	16	55
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 888	-12 127	-3 029	-13 086
Toimintakate	-12 742	-12 109	-3 013	-13 031

ONNETTOMUUKSIEN ENNALTAEHKÄISYN PALVELUT

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn resursseihin kohdistuu noin 2 henkilötövuoden vähennys, joka toteutuu vuoden 2025 aikana. Vähennys näkyy palvelutoiminnan tuloksissa uudessa pal- velutasopäätöksessä päätetyllä tavalla. Pelas- tusviranomaisen valvontatoimintaa sopeutettiin vähennysten verran vuoden 2025 valvontasuun- nitelmaan ja turvallisuusviestinnän vuositavoitet- ta pienennettiin. Robotiikkaa on otettu suunnitel- lun mukaisesti avuksi valvontatyön suunnittelun avuksi korvaamaan henkilötöitä. Talousarvion toteumaan ei kohdistu paineita tällä hetkellä.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	47	40	1	40
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-619	-568	-133	-562
Toimintakate	-576	-528	-132	-522

TURVALLISUUSPALVELUT

Turvallisuuspalvelujen ennusteen toimintatuloihin lisätty hyvinvointialueen huoltovarmuuden toimintamalli -projektin rahoitus Huoltovarmuuskeskusten toimesta. Turvallisuuspalveluissa ei ole tällä hetkellä tiedossa muita olennaisia TA-2025 poikkeamia.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	49	0	0	75
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-1 129	-1 220	-296	-1 214
Toimintakate	-1 080	-1 220	-296	-1 139

4.5 Konsernipalvelut

Konsernipalveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Myyntitulot	2 322	1 818	963	3 395
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	11 113	6 921	235	7 345
Muut toimintatulot	4 932	3 542	1 024	4 107
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	18 367	12 282	2 222	14 847
Palkat ja palkkiot	-29 828	-33 860	- 7 161	-32 724
Eläkekulut	-5 923	-6 125	-1 419	-6 047
Muut henkilösivukulut	-720	-1 159	-208	-936
Henkilöstömenot yhteensä	-36 470	-41 144	-8 788	-39 707
Palvelujen ostot yhteensä	-59 564	-55 872	-15 733	-59 585
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 895	-11 937	-2 736	-11 954
Avustukset	-194	-250	1	-251
Muut toimintamenot	-31 353	-29 340	-6 680	-31 126
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-139 476	-138 543	-33 928	-142 623
TOIMINTAKATE	-121 108	-126 261	-31 706	-127 776

Konsernipalvelujen toimialan vuosittainen asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin vuoden alussa toista kertaa. Vastauksia saatiin jälleen yli 1700 kappaletta. Kaikkien palvelualueiden saamat arvot olivat parempia kuin vuotta aiemmin. Keskimääräinen kouluarvosana oli 7,6, kun se vuotta aiemmin oli 7,3. Vastausten tarkempi analysointi ja kehittämistoimien täsmentäminen on meneillään.

Toimialan henkilöstön tyytyväisyys on säilynyt hyvänä myös kuluvana vuonna, ja se on ollut säännöllisesti koko organisaation tasoa korkeammalla, yli 30:ssä.

Taloudellisesti vuosi 2025 näyttää vaikealta. Konsernipalvelujen talousarviossa on ennakoitu mm. alenemaa kunnille maksettuihin vuokriin, mutta neuvotteluissa ei saatu Eloisan kannalta suotuisaa lopputulosta. Ruoka- ja puhtauspalvelujen sekä pesulapalvelujen uudelleenjärjestelyistä

kertyvät säästöt realisoituvat alkuperäistä suunnitelmaa myöhemmin painottuen vuoteen 2026. Toimialalla etsitään jatkuvasti sopeuttamiskohteita, jotta päästään mahdollisimman lähelle talousarvion tavoitteita. Eloisan strategian mukaisesti taloudellista vaikuttavuutta etsitään uusien kumppanuuksien kautta sekä palveluja uudistamalla mm. tekoälyä hyödyntämällä. Henkilöstön hyvinvointi on edelleen avain menestyksekkääseen palvelutuotantoon ja asiakaskokemukseen.

PÄÄTÖKSENTEON TUEN PALVELUT

Päätöksenteon tuen palvelujen talous on toteutunut ensimmäisellä vuosineljänneksellä talousarvon mukaisesti. Vuosittain toistuvat, koko vuotta koskevat palvelujen ostot painottuvat alkuvuoteen, minkä vuoksi niiden prosenttiosuus on suhteellisen korkea, mutta tilanne tasoittuu seuraavien kvartaalien aikana.

Palvelualueen toiminnassa tai tarjoamassa palvelussa ei ole tapahtunut alkuvuoden aikana merkittäviä muutoksia, mutta vaalien järjestämiseen ja uuden valtuuskauden aloitukseen liittyvät tehtävät ovat työllistäneet hallintoa jatkuvien palvelutehtävien ohella. Lisäksi ensimmäisen vuosineljänneksen aikana on valmisteltu tiedolla johtamisen yksikön siirtyminen digitaalisista ja tietopalveluista päätöksenteon tuen palveluihin. Muutos tuli voimaan 1.4.2025 ja se koskee yhteensä kuutta työntekijää.

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 538	2 995	55	3 316
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 724	-8 044	-1 864	-8 384
Toimintakate	-4 186	-5 049	-1 811	-5 068

HANKINTA- JA TALOUSPALVELUT

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	33	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-2 485	-2 655	-567	-2 612
Toimintakate	-2 451	-2 655	-567	-2 612

Hankinta- ja talouspalvelujen talous on toteutunut ensimmäisen kvartaalin aikana suunnitellusti, jopa hieman alle talousarvion. Rahoitusjohtajan virkaa on hoidettu sisäisin järjestelyin, jolloin controller-palveluissa ollut yhden henkilön vajaus ja tämä pienentänyt palkkakustannuksia. Myös hankintapalveluissa palkkakustannukset toteutuneet alhaisempina, koska sopimuskoordinaattorin tehtävä oli avoinna tammikuussa. Toimintakatetta on hieman parantanut myös palautuneet luottotappiot. Tiukassa taloustilanteessa myös hankinta- ja talouspalveluissa etsitään aktiivisesti säästökohteita, jotta vuoden 2025 tulostavoite saavutettaisiin.

Talouspalveluissa on ensimmäisen kvartaalin aikana otettu tekoäly testikäyttöön ostolaskujen käsittelyssä. Tulokset ovat lupaavia, ja tarkoitus on ottaa se tuotantokäyttöön kesäkuussa. Tämä vähentää manuaalisen työn määrää ostoreskontrassa laskujen käsittelyssä. Controller-palveluissa on alkuvuosi menty yhden henkilön vajauksella, jonka vuoksi tehtäviä on jaettu tiimin kesken.

Hankintapalveluissa Q1/2025 aikana sähköiseen tarjouspalveluun on julkaistu yhteensä 13 kynnysrajat ylittävää kilpailutusta; 6 kansallisen kynnysrajan ylittävää ja 7 DPS:n sisäistä kilpailutusta. Lisäksi tiimi teki yhden tietopyynnön ja 9 kansallisen kynnysarvon ylittävää suorahankin-

taa. Vuoden alusta lukien hankintapalveluissa on käsitelty toimialojen lähettämiä kilpailutus-, sopimus- ja hankintapäätöslomakkeita yhteensä 112 kappaletta.

Tavara-jatarvikehankinnoissa on hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan yhteishankintoja, ja tiiviimpi yhteistyö yhteishankintayksikkö Servican kanssa on päässyt käynnistymään uusien YTA-alueen laajuisten yhteishankintojen merkeissä. Myös yhteistyötä Hansel Oy:n kanssa on tiivistetty ja yhteishankintoja hyödynnetään entistä tehokkaammin mahdollisuuksien mukaan.

VIESTINTÄPALVELUT

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1	0	3	3
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-677	-712	-126	-712
Toimintakate	-677	-712	-123	-709

Viestinnän talous on alkuvuonna toteutunut suunnitellusti. Alkuvuoden isoimpia asioita ovat olleet Eloisan johdon kansalaistapaamiset, jotka järjestettiin Savonlinnassa, Pieksämäellä ja Mikkelisä. Savonlinnan tilaisuudesta saadun palautteen perusteella päätettiin järjestää savonlinnalaisille myös terveyspalvelujen kyselytunti erikoissairaanhoidon muutoksista. Viestintä onnistui tavoittamaan alueen asukkaat. Tapahtumissa oli paikan päällä ja verkossa yhteensä 200–600 asukasta. Kiertue näkyy myös tulopuolella, koska järjestelyihin on saatu valtion avustusta.

Mediatiedotus on jatkunut aktiivisena alkuvuonna. Viestintäpalvelut julkaisi tammi-maaliskuussa 21 mediatiedotetta, joista 18 eli 86 % meni läpi mediassa. Aiheina olivat esimerkiksi kansalaiskiirtue,

synnytysten maksuttomuus, pelastustehtävien määrän kasvu, nuorten NouHätä! -pelastustaitokampanja, jossa Pertunmaan nuoret nousivat valtakunnalliseen finaaliin sekä Eloisan tilinpäätös.

Eloisa on vaikuttava somessa. Eloisan somekanavat Facebookissa ja Instagramissa ovat tavoittaneet alkuvuonna melkein 170 000 käyttäjää. Katselekertoja julkaisuilla on näissä kanavissa ollut alkuvuodenaikananoin 2,7 miljoonaa. Eloisan Facebook ja Instagram-kanavilla on kaikista yhteistoiminta-alueen hyvinvointialueista eniten seuraajia. Facebookissa seuraajia on noin 19,5 tuhatta, mikä on enemmän kuin muilla yhteistyöalueen hyvinvointialueilla yhteensä. Myös pelastuslaitoksen Facebookin ja Instagramin seuraajamäärät ovat jatkaneet maltillista kasvua.

Vuoden alussa 2025 alkoi Eloisan etelasavonha.fi-verkkopalvelun kehitys. Älykäs hakuratkaisu saatiin käyttöön helmikuussa 2025 ja se paransi sivuston hakutoiminnallisuutta. Saavutettavuusauditointi toteutettiin maaliskuussa. Auditoinnissa havaittujen puutteiden pohjalta on aloitettu etelasavonha.fi-verkkopalvelun uudistusprojekti. Kehitystyöhön osallistuu myös Eloisan vaikuttamistoimielinten jäseniä. Tavoitteena on tehdä etelasavonha.fi-verkkopalvelusta aiempaa käyttäjäystävällisempi ja selkeämpi. Työ valmistuu vuonna 2025.

Säästötalkoita on viestintäpalveluissa pidetty yllä työskentelemällä edelleen koko alkuvuosi vajaalla henkilöstöllä. Kahdesta sijaisuudesta täytetty vain toinen. Tässä tilanteessa onnekkasta on ollut, kun saimme helmikuun alusta mahdollisuuden vakuutusyhtiön Elon maksamaan työkokeiluun, jossa työntekijä on meille kustannusvapaa. Työkokeilussa oleva markkinointialan ammattilainen on pystynyt auttamaan etenkin graafisessa suunnittelussa ja julkaisujen taittamisessa. Järjestely on esimerkki erinomaisesti toimivasta kumppanuudesta, josta on iloa kaikille.

TILA- JA TUKIPALVELUT

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	5 183	4 138	1 665	5 537
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-78 744	-76 797	-18 564	-79 796
Toimintakate	-73 561	-72 659	-16 899	-74 259

Tila- ja tukipalvelujen talouden suurimmat haasteet liittyvät ostopalveluihin sekä vuokratukustuksiin, joiden kummankin osalta talousarviossa on alibudjetointia. Ostopalveluissa suurimmat ylitykset tulevat ruokahuollossa sekä lääkintälaittehuollossa, joista jälkimmäinen on budjetointivirhe. Lisäksi kiinteistöjen kunnossapidossa tulee myös merkittävä ylitys MKS:n tulvakorjausten vuoksi, mutta tätä vastaavasti saadaan vakuutuskorvauksia. Vuokratukustannusten osalta tavoite oli saada kuluvalle vuodelle alennetut vuokrat, mutta erityisesti kuntien osalta tämä ei ole toteutunut.

Ruoka- ja puhtauspalvelujen osalta olevien säästötavoitteiden valmistelua on edistetty, mm. Oman toiminnan kehittämistyön osalta. Organisaatoriset ratkaisut ovat edelleen valmistelussa. Uusia sopimuskokonaisuuksia (tavarakuljetukset, piha-alueiden hoito, elintarvikkeet ym.) on saatu eteenpäin, mutta niistä saatavat taloudelliset hyödyt nähdään vasta myöhemmin.

YTA-tukipalvelujen kehittämisessä ollaan aktiivisesti mukana. Tavoite on sekä normaaliolojen yhteistyön että erityisesti varautumiseen liittyvän

yhteistyön selvittäminen ja toimintamallien kehittäminen.

Investointien osalta on jatkettu vuoden 2023 lainanottovaltuuteen liittyvien investointien toteuttamista ja edistämistä. Vuoden 2025 investointien kohdennusta tarkennetaan koko ajan muuttuvia tarpeita vastaavaksi niissä rajoissa, joita ministeriöiden suunnasta on asetettu.

HENKILÖSTÖPALVELUT

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	2 534	3 093	240	3 892
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-11 684	-12 389	-3 320	-13 233
Toimintakate	-9 150	-9 296	-3 080	-9 331

Henkilöstöpalveluissa tällä hetkellä näyttää siltä, että pysytään talousarviossa. Kuluvin vuoden osalta tavoitteena on sairastavuuden olennainen vähentäminen työhyvinvointia edistämällä ja siten vaikuttaa merkittävästi työterveyshuollon kustannusten alenemiseen.

Alkuvuoden osalta on henkilöstöetujen käyttö lähtenyt vauhdikkaasti käyttöön. Viime vuonna käyttöön otettu työsuhtepöytä on suosittu, edun on ottanut käyttöön lähes 900 työntekijää. Määrän arvioidaan kasvavan edelleen. Smartumin käyttö on ollut alkuvuodesta tyypilliseen tapaan vilkasta. Taukokuoneisiin tilattavien juomien

(kahvi, tee, kaakao) määrä ja kustannukset ovat samalla tasolla kuin edellisenä vuonna tammi-maaliskuussa. Henkilöstöetujen osalta arvioidaan määrärahan tällä hetkellä riittävän.

Rekrytointimarkkinointiin panostetaan edelleen voimakkaasti, määrärahoja kohdennetaan digi- ja somemarkkinointiin ja harkitusti osallistuen erilaisiin tapahtumiin paikan päällä. Rekrytointimarkkinoinnin kustannusten arvioidaan pysyvän kohtuullisina ja talousarvion mukaisina tällä tavalla toimien. Rekrytointien osalta alkuvuosi on

onnistunut hyvin, huolimatta vuoden vaihteen yt-haasteista. Koulutuspäivien määrä on hyvässä noususuunnassa. Henkilöstöpalveluiden vetovastuulla on ollut myös helmikuun järjestelyerien neuvottelut ja erien jakamiseen liittyvät ratkaisut. Henkilöstökertomus vuodelta 2024 saatiin myös valmiiksi aikataulussa. Eloisan organisaatiokulttuurikäsikirjan valmistelu on hyvässä vauhdissa ja aikataulussa.

DIGITAALISET JA TIETOPALVELUT

Vuoden 2025 puolella on jatkettu syksyllä 2024 aloitettua Mikkelin sairaalakampuksen tietoverkkolaitteiden uudistusprojektia. Samaan aikaan on valmisteltu uusien sisäverkon palomuurien käyttöönottoa. Molemmat projektit ovat edenneet suunnitellusti ja tarkoitus on saada ne valmiiksi viimeistään kesäkuun alkuun mennessä.

NIS2-tietoturvadirektiivin voimaantuloon liittyviä selvitys- ja muutostöiden toteuttamista on jatkettu. Windows 11 -päivitykset ovat käynnistyneet ja ne jatkuvat vuoden loppuun saakka. Lisäksi Eloisan M365-ympäristöön on toteutettu tietoturvatarkistus.

Työaikajärjestelmän yhdistämisprojekti on saatu valmiiksi, ja käyttövaltuushallinnan versiopäivitys on toteutettu maaliskuussa. Lifecare-käyttövaltuushallinnan robotiikkatoteutus etenee, ja AI-assistentti tekoälytoteutus yhdessä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa on käynnistynyt. Microsoftin Co-pilot -koulutusta henkilöstölle on toteutettu alkuvuodesta. Pieksämäen Pegasosta käyttävät ammattilaiset siirtyivät käyttämään Lifecare-potilastietojärjestelmää 2.1.2025 alkaen, ja Etelä-Savon hyvinvointialueella on nyt käytössä vain yksi terveydenhuollon potilastietojärjestelmä.

Asiakastietojärjestelmän, kotihoidon toiminnanohjauksen ja mobiilijärjestelmän kilpailutuksesta, joka tehtiin yhteistyössä SiunSoten kanssa, saa-

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1–3 2025	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	7 078	2 056	258	2 097
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-38 163	-37 946	-9 483	-38 043
Toimintakate	-31 084	-35 890	-9 225	-35 946

tiin päätös joulukuussa 2024. Hankintapäätöksessä tehtiin kuitenkin valitus markkinaoikeuteen, joten joudumme odottamaan markkinaoikeuden päätöstä ennen kuin voimme aloittaa käyttöönottoprojektin. Pieksämäen ja Savonlinnan alueen sosiaaliEfficat-yhtenäistämisyhteistyö jatkuu, ja järjestelmien yhdistäminen on sovittu tehtäväksi 1.12.2025. Tämä projekti on keskeinen osa asiakastietojärjestelmän kehittämistä ja tulevaa kilpailutettua asiakastietojärjestelmän käyttöönottoa. Järjestelmien yhtenäistämistyö jatkuu edelleen sovelluspalveluissa, jotta kustannuksia saataisiin pienemmäksi ja resursseja kohdennettua jatkossa paremmin.

Digitalisaation osalta Eloisa on panostanut merkittävästi digitaalisten palveluiden ja toimintamallien kehittämiseen. Digitaalinen palvelualusta (OmaEloisa) on otettu käyttöön ja sen toimivuutta on pyritty parantamaan. Sähköisten palveluiden

tarjoamista alustan kautta jatketaan yhteistyössä muiden toimialueiden kanssa. Kansalaisille on järjestetty digikoulutusta yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Eloisan tiedolla johtamisen ratkaisut ovat kehittyneet merkittävästi. Tiedolla johtamisen toimintamalli ja vuosikello ovat valmistumassa, ja johdon työpöytä on otettu käyttöön. Lakisääteinen tiedonhallintamalli on saatu valmiiksi ja sen kehitys jatkuu kuluvana vuonna. Digitaaliset- ja tietopalvelut palvelualue organisoitui uudelleen tuotantotapaselvityksen perusteella. Tietojohtamisen tiimi siirtyi strategiapalveluihin ja digitiimi integroitui sovelluspalveluihin. Muutoksen avulla pyritään tehostamaan palvelutuotantoa sekä selkeyttämään johtamisjärjestelmää. Muutoksessa palvelualueelta väheni kaksi päällikkötehtävää.

5 Talouden tasaopainotus-toimenpiteet

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi Ei toteudu (osittain tai kokonaan)
Koko organisaatio yhteensä	38 180 759	20 883 919	17 246 840	
Sosiaalipalvelut	10 325 520	5 075 520	5 250 000	
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	7 000 000			
Oman toiminnan lisääminen	2 000 000	1 000 000	1 000 000	Toteutuu myöhemmin.
Henkilökohtainen apu; oman toiminnan lisääminen	2 000 000	300 000	1 700 000	Palkkakustannukset ovat kasvaneet, Heta-sopimus.
Palveluasumisen kilpailutus, vammaispalvelut	200 000	200 000		
Kuljetuspalvelujen kilpailutus, vammaispalvelut	500 000		500 000	Ei toteudu. Kuljetusten kustannukset ovat nousseet, joka ei selity asiakasmäärän nousulla.
Asumisen tuen arviointijakso, vammaispalvelut	300 000	300 000		
Erityispalvelujen käytön optimointi, vammaispalvelut	1 000 000	300 000	700 000	Erityispalveluiden kysyntä ei ole vähentynyt.
Ulkohyvinvointialuemyynti, lisäys	1 000 000		1 000 000	Ei toteudu. Kysynnän ennustettu alenema.
Lisäsopeutus 2025:	2 075 520			
Lastensuojelun asiakasohjauksen, palvelutarpeenarvioinnin ja palveluiden kriteerien kehittäminen	300 000	300 000		
Lastensuojelun ennaltaehkäisevien palveluiden peittävyuden kasvattaminen	200 000	200 000		
Lastensuojelun kilpailutusten kehittäminen	200 000	200 000		
Lastensuojelun sijoitusprosessin selkeyttäminen	100 000	100 000		
Lastensuojelun tuottajaohjauksen ja palveluiden sisällön kehittäminen	200 000	200 000		
Vaalijalan oman toiminnan tehostaminen	900 000	900 000		

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
YTA-alueen yhteishankintojen edistäminen, kustannussäästöt (Kirjautuu yksiköiden hyödyksi)	65 520	65 520		
Työikäisten palvelun ja kuntouttavan työtoiminnan muutokset	45 000	45 000		
Kasvatus- ja perheneuvonnan esihenkilöjärjestelyt	65 000	65 000		
Patu toteutumaton 2024:	750 000			
Henkilökohtainen apu; oman toiminnan lisääminen	300 000	300 000		
Erityispalvelujen käytön optimointi, vammaispalvelut	100 000	100 000		
Painopiste peruspalveluihin, lastensuojelu	350 000		350 000	Toteutunut ennakoitua hitaammin.
Lisäsäästötoimenpiteet toteutumaton 2024:	500 000			
Ostopalvelujen karsinta ja oman työn priorisointi	400 000	400 000		
Vaalijalan erityispalvelut, selvitys tuotantotavasta	100 000	100 000		

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi Ei toteudu (osittain tai kokonaan)
<i>Ikääntyneiden palvelut</i>	4 425 653	3 725 653	700 000	
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	2 940 000			
Palvelurakenteen keventäminen	950 000	950 000		
Etäkäynti korvaa kotihoidon fyysisistä käynneistä 10 %	1 600 000	1 000 000	600 000	5.3 % etäkäynnit korvaa fyysisiä käyntejä.
Hyvinvointi-teknologian ratkaisut: sähkölukot	50 000	50 000		
Kotihoidon välittömän työajan lisääminen	100 000		100 000	Ei toteudu.
Ammattihenkilöstörakenteen monipuolistaminen	100 000	100 000		
Virkalääkäreiden lisäys	140 000	140 000		
Lisäsopeutus 2025:	1 485 653			
Geriatrinen osastojen arviointi ja kehittäminen - Osastokapasiteetin tarkastelu	210 000	210 000		
Ikääntyneiden palveluiden muut toimenpiteet - NHG vertaisarviointista luopuminen	186 513	186 513		
Arjen tuki- ja etäpalveluiden kehittämistoimenpiteet	412 500	412 500		
Ympäri vuorokautisen asumisen mitoituksen lasku ja tilojen tiivistäminen	517 000	517 000		
Kotihoidon kehittämistoimet - Kotihoidon ulkoistetusta alueesta luopuminen, ostopalveluiden vähentäminen	100 000	100 000		
	59 640	59 640		
YTA-alueen yhteishankintojen edistäminen, kustannussäästöt (Kirjautuu yksiköiden hyödyksi)				

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi Ei toteudu (osittain tai kokonaan)
Terveyspalvelut	15 892 340	8 215 500	7 626 840	
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	4 850 000			
Palveluverkon muutos. Sotekiinteistöistä säästetään yhteensä 300 000 € tiloja tiivistämällä / vähentämällä / kustannuksia karsimalla.	150 000		150 000	Kuntien kanssa vuokraneuvottelut eivät ole tuottaneet toivottua tulosta. Vuokrat ovat konsernipalveluiden talousarviossa.
Palveluverkko rakentuu sotekeskuksiin ja -asemiin. Yksiköiden palveluvalikoima rakentuu asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Soteasemien aukioloajat ovat sotekeskuksia suppeammat. Ammattilaiset voivat liikkua tarpeen mukaan yksiköiden välillä. Toimintamallien yhdistäminen.	210 000	210 000		
Opiskeluhuollon psykologipalvelujen kehittäminen	250 000	250 000		
Sairaalatoiminnan kehittäminen - Yksiköiden työnjaon optimointi - Vuodeosastopaikat tarpeen mukaisesti - Leikkaustoiminnan tehostaminen - Asiakkuuksien kasvu muilta hyvinvointialueilta ja yksityisesti - Sairaalayksiköiden tilojen käytön optimointi - Lähetekriteerit erikoissairaanhoidon ja ohjaus oman alueen sairaalayksikköön	4 000 000		4 000 000	Tässä on päällekkäisyyttä lisäsopeutustoimien (ks alla) kanssa, lisäsopeutustoimiin laitettu toteutuvat säästöt
Ulkohyvinvointialuemyynnin kasvu (sairaalapalvelut, sotekeskus ja päivystys)	200 000	200 000		
Sanelujen purun automatisointi puheen tunnistuksen ja tekniikan avulla	40 000	15 000	25 000	Toteutuu osittain. 2M-IT:n kanssa sopimus valmis- teilla.

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi Ei toteudu (osittain tai kokonaan)
Lisäsopeutus 2025:	9 890 340			
Diagnostisten ja tukipalveluiden sopeutustoimet:				
- Ostopalvelun ja lisätyön vähentäminen; Etäradiologien rekrytoinnit ja klinisen fysiologin rekrytointi	240 000	200 000	40 000	Toteutuu suurelta osin.
- Toimien vähentäminen ja tehtävämuutokset (7 htv)	517 000	500 000	17 000	Kaikki toimenpiteitä ei saatu voimaan 1.1.25 alkaen.
- Kuvantaminen: laitemuutokset (huoltosopimukset ja matkakorvaukset - pienten kuvantamisyksiköiden sulkeminen (Juva, Kangasniemi & Mäntyharju) Sekä Mikkelin vanhemmasta koronaariangiolatteesta luopuminen) & toiminnalliset muutokset (Erityiskorvaukset, ostopalvelujen vähentäminen & avoimet toimet - Yöaikaisen varallaolon lopettaminen Savonlinnassa, Aukioloaikojen supistaminen ma-pe Pieksämäellä, Avoimien toimien vähennys (2 rh) ja ultraäänipäivien)	300 000	230 000	70 000	Savonlinnan kuvantamisen yöaikaisen varallaolon lopettaminen ei toteudu, samoin Mikkelin toinen (vanhempi) koronaariangiolaite tarvitaan käytössä edelleen.
- Toimintatuottojen kasvu	200 000	150 000		Epävarma johtuen rajoituksista palvelujen myynnissä.
Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluiden kehittäminen:				
- Palvelurakenteen keventäminen	600 000	600 000		
- Lasten ja nuorten mt- ja riippuvuuspalveluiden sosiaalityöntekijöiden korvaaminen sairaanhoitajilla lastenpsykiatrian vastaanotolla vähennetty säästöstä 30 teur, jäi 55 teur	55 000	55 000		
- Lasten ja nuorten mt- ja riippuvuuspalveluiden psykologien osa-aikatyön muutokset: osa-aikaisuuksia ei täytetä	43 000	43 000		
Sairaalapalveluiden ja päivystyksen muutokset:				
- Savonlinnan virka-aikaisen kiireettömän hoidon vuokra-/ostopalveluna hankittujen erikoislääkäriyöpanosten lakkauttaminen (~10 HTV)	1 400 000	700 000	700 000	Ehkä noin puolet toteutuu, ostopalveluja on niin paljon, että kaikkien lakkauttaminen kerralla mahdollonta.
- Lääkekustannusten pieneneminen (mm. lääkehävikki, varastointi, yhteiset kilpailutukset)	350 000	350 000		

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi Ei toteudu (osittain tai kokonaan)
Sairaalapalveluiden ja päivystyksen muutokset:				
- Savonlinnan leikkausosaston hoitajien varallaolon lopettaminen, 5 htv vähennys	175 000	175 000		
- Anestesiologiapäivystyksen lakkautus	410 000	100 000	310 000	Toteutuu vasta 1.10.2025.
- Yhteensä 39 kirurgian ja sisätautien osastopaikan lakkautus. Sisältää myös sydänvalvonnan lakkautuksen.	1 275 000	1 275 000		
- Tehoavunnon osastopaikkojen lakkautus. Mikkeliin lisätään osastopaikkoja. 9 htv nettovähennys.	315 000	315 000		
PTH-osastojen keskittäminen:				
- Sulkavan ja Juvan vuodeosastojen sulkeminen. Potilaat hoidetaan jatkossa Savonlinnan sairaalan tiloissa	250 000	250 000		
Akuuttipalveluiden muutokset:				
- Kirurgisen päivystyksen lakkautus Savonlinnassa sis. 5 htv hoitajia	850 000	50 000	800 000	Lakkautus 1.3.25, jouduttu ostamaan enemmän lääkäripanosta kuin talousarviovaiheessa on suunniteltu.
Omien psykologien rekrytoinnit:				
- Opiskeluhuollon psykologien ostopalveluiden vähentäminen ja Eloisan palkkalistoille omiksi ottaminen.	1 000 000	1 000 000		
Terveyspalveluiden muut toimenpiteet:				
- Avoterveydenhuolto: laboratoriotutkimuksia, tarpeettomia palveluita ja ostopalveluita vähennetään, hoitotarvikkeissa käytetään kilpailutettuja tuotteita	230 000	200 000	30 000	Hoitotarvikekuluissa riski ylittää talousarvio.
Suun terveydenhuollon sopeutustoimet:				
- Suun terveydenhuolto: ostopalvelut, toimintamallien muutos (Sansian järjestämään kilpailutukseen liittyminen ja suurien hammashoitoloiden varastojärjestelmät)	75 000	75 000		
Kuntoutuksen sopeutustoimet:				
- Kuntoutus: ostopalvelut, varastot, toimintamallit	50 000	50 000		

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi Ei toteudu (osittain tai kokonaan)
Perusterveydenhuollon avopalveluiden toiminnalliset uudistukset:				
- Digipalvelun aukiolon supistaminen	180 500	180 500		Riskinä ettei toteudu kokonaan, lakisääteiset määräjät palveluilla.
- Omatiiimimallin kehittäminen: hoidon jatkuvuus, digitaalisuus, työajan kohdentaminen, moniammatillisuus, soteintegraatio, hoitotakuun keventäminen	100 000	80 000	20 000	Alkuvuodesta vielä tarvittu lääkäristöä suunniteltua enemmän.
YTA-alueen yhteishankintojen edistäminen, kustannussäästöt (Kirjautuu yksiköiden hyödyksi)	1 274 840		1 274 840	Kustannussäästöt kohdistettiin hoitotarvikkeisiin ja tällä hetkellä näyttää, että hoitotarvikkeet eivät pysy talousarviossa.
Patu toteutumaton 2024:	1 152 000			
Palveluverkon muutos. Sotekiinteistöistä säästetään yhteensä 300 000 € tiloja tiivistämällä / vähentämällä / kustannuksia karsimalla. Huom! Ei toteudu vuonna 2024.	150 000		150 000	Kuntien kanssa vuokraneuvottelut eivät ole tuottaneet toivottua tulosta. Vuokrat ovat konsernipalveluiden talousarviossa.
Ensihoidon palvelurakennemuutostus tehdään osana ensihoidon palvelutasopäästöstä. Yksi ensihoidon kenttäjohtajajärjestelmä, alueella yksi päivystävä kenttäjohtaja. Arvioidaan yksiköiden rakennetta (esim. yhden henkilön, moniammatillinen, vati ja lääkäryksiköt). Arvioidaan yksikköjen määrää. Kiireettömien ensihoitotehtävien hoidontarpeen arviointi ja ohjaus muihin palveluihin.	336 000	336 000		Suunnitelma oli 12 htv vähemmän, toteuma 12. Toteuma toimintakuluissa yhteensä.
Poissaoloja ei täydennetä ylityönä, vaan toimitaan yhden henkilön yksikkönä.	126 000	126 000		Ylityöt ja kutsurahat. Toteutuu osittain; 1 varahenkilö rekrytoitu, toinen avoin.
Arvioidaan kahden päivystysyksikön resursseja kokonaisuutena perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta	500 000	500 000		Ei toteudu, mikäli ei tehdä vaadittavia päätöksiä, jotta toimenpiteet saadaan käytäntöön.
Sanelujen purun automatisointi puheen tunnistuksen ja tekniikan avulla	40 000		40 000	Puheentunnistuksen kilpailutus keskeytettiin, mutta nyt valmistelussa on liittyminen 2M-IT:n sopimukseen. Vaikutus vuodelle 2025.

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi Ei toteudu (osittain tai kokonaan)
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	980 000	980 000	0	
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	0			
Lisäsopeutus 2025:	980 000			
Pelastustoimen henkilöstömuutokset:				
- Onnettomuuksien ennaltaehkäisy 2 HTV:n vähennys.	100 000	100 000		
- Palomiesten henkilötyövuosia vähennetään 11 HTV	660 000	660 000		Henkilöstökulut eivät välttämättä toteudu vuoden 2025 aikana. Kompensoidaan muista kuluista.
Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden muut toimenpiteet:				
- Kaluste- ja varusteet ja muu materiaali; Ostopalvelu Pieksämäen Jäppilän ja Virtasalmen paloasemien huollot	220 000	220 000		
Patu toteutumaton 2024:	0			
Lisäsäästötoimenpiteet	0			

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi Ei toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	6 557 246	2 887 246	3 670 000	
Patu vuodelle 2025 toimenpiteet:	1 620 000			
Ruokatuotannon toimintamallin muutos, esim. kylmätuotanto	200 000		200 000	Toistaiseksi vaatii organisointipäätökset.
Ruoka- ja puhtauspalvelujen tuotanto-organisaation yhtenäistäminen	400 000		400 000	Toistaiseksi vaatii organisointipäätökset.
Omistettujen tilojen käytön tehostaminen	500 000	200 000	300 000	
Henkilöstöpalveluissa henkilöstöhallinnon prosessien automatisointi ja tehostaminen, ml. eläköitymiset	100 000	100 000		
Leasing-aikojen pidentäminen	150 000		150 000	Kulut kasvaisi pidemmällä aikavälillä, joten ei toteuteta.
Verkkosivusto (jatkuva ylläpito)	4 000	4 000		
Intranet (jatkuva ylläpito)	6 000	6 000		
Dreambroker -video-ohjelmisto	9 000	9 000		
Valtuustoryhmien ryhmärahan leikkaus	118 000	118 000		
1 htv:n vähentäminen asiakas- ja potilasarkistosta	43 000	43 000		
1 htv:n vähentäminen assistenttipalveluista	56 000	56 000		
Sisäisen tarkastuksen ulkoistaminen	34 000	34 000		
Lisäsopeutus 2025:	2 606 750			
Geriatrinen osastojen arviointi ja kehittäminen - Osastokapasiteetin tarkastelu	34 000	34 000		
Ruokapalveluiden tuotantotapamuutokset	1 400 000		1 400 000	Toistaiseksi vaatii organisointipäätökset.
Talous- ja henkilöstöhallinnon tuotantotapamuutokset	200 000	200 000		
IT-järjestelmämuutokset - ICT-palveluiden kilpailuttamiseen liittyvä potentiaali	700 000	700 000		

Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalveluiden muut toimenpiteet - Säästö kiinteistöverosta	100 000	100 000		
Konsernipalveluiden muut toimenpiteet - Lautakuntien lakkauttaminen	32 500	32 500		
Sosiaalipalveluiden toimitilojen tiivistäminen	140 250	140 250		
Patu toteutumaton 2024:	1 780 496			
Pesulapalvelujen ja –kustannusten alentaminen	400 000	100 000	300 000	Säästö siirtyy kilpailutusaikataulun vuoksi. Uuden sopimuskauden alkuajankohtatavoite 9/2025.
Kuljetussopimusten kilpailutus/yhtenäistäminen (Kohdistuu yksiköiden hyödyksi)	1 200 000	400 000	800 000	Syntyvä pysyvä säästö on 400 000 vuodessa.
Elintarvikekilpailutuksen tekeminen koko aluetta koskevana (menossa)	170 000	170 000		Uusi sopimus voimaan syksyllä, saavutettava säästö n. 30.000 v. 2024. Loput säästöstä 2025.
Inhouse osakkuuksista luopuminen	10 496	10 496		Jatkuvaa kulua säästyy 3 292 e/kk.
Lisäsäästötoimenpiteet toteutumaton 2024:	550 000			
Työasemamäärän vähentäminen 200 kpl	150 000	30 000	120 000	Toimialat eivät luovu kaikista työasemista. Myös selvitys on hidasta, koska työasemamäärä on suuri.
Logex-järjestelmän alasajo (huom. säästö vuodesta 2025 al- kaen)	400 000	400 000		Säästö toteutuu vasta vuonna 2025.
Toimenpide	2025	Toteutuu 2025	Ei toteudu 2025	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Koko organisaatio yhteensä	38 180 759	20 883 919	17 246 840	